

БЮЛЕТЕНЬ

Інституту Розвитку Аграрних Ринків

Випуск №86
(2 грудня 2013 р.)

- 1. ЗАКОНОДАВСТВО: НОВІ НАДХОДЖЕННЯ** стор. 2
- 2. ПРОЕКТИ АКТИВ ЗАКОНОДАВСТВА** стор. 4
- 3. ПОДІЇ, ФАКТИ** стор. 36
- 4. АНАЛІТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ** стор. 42

Бюлетень IPAR висвітлює події в аграрному секторі України та розсилається раз на місяць електронною поштою. Якщо ви бажаєте підписатися для отримання Бюлетеню – надсилайте вашу контактну інформацію. Чекаємо на ваші відгуки.

Контакти:

вул. Михайлівська 24 б, офіс 81, 83 , м. Київ, Україна 01001
Тел. : +38 044 4907078, Факс: +38 044 2788414, E-mail: AKhvalinska@amdi.org.ua

www.amdi.org.ua

Директор IPAR, академік УАН - В.Є. Андрієвський

Випуск підготувала

Анна Хвалінська, фахівець з питань зв'язків з громадськістю IPAR

Зановник та видавник: ГО «Інститут Розвитку Аграрних Ринків»

ISSN 2226-6674

1. ЗАКОНОДАВСТВО: НОВІ НАДХОДЖЕННЯ

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ

УКАЗ

від 15 листопада 2013 року № 636/2013

Про чисельність членів Національної академії аграрних наук України

1. Підтримати пропозицію Кабінету Міністрів України та установити чисельність членів Національної академії аграрних наук України -113 дійсних членів і 117 членів-кореспондентів.
2. Кабінету Міністрів України вирішити в установленому порядку питання фінансування Національної академії аграрних наук України, пов'язане зі збільшенням чисельності її членів.
3. Цей Указ набирає чинності з 1 січня 2014 року.

www.president.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 5 листопада 2013 року № 666-VII

Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про Державний земельний кадастр" щодо скасування плати за внесення відомостей до Державного земельного кадастру та змін до них

Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

1. Прийняти за основу проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про Державний земельний кадастр" щодо скасування плати за внесення відомостей до Державного земельного кадастру та змін до них (реєстр. № 3061), поданий народним депутатом України Калетніком Г.М.
2. Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

<http://zakon.rada.gov.ua>

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 7 листопада 2013 р. № 813

Про внесення змін до пункту 3 Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів

Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

Внести зміни до пункту 3 Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1251 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 1, ст. 35; 2013 р., № 3, ст. 66, № 24, ст. 808, № 51, ст. 1850), виклавши абзац перший в такій редакції:

"3. Марки встановленого зразка виготовляються на замовлення Міндоходів державним підприємством, що перебуває в управлінні Національного банку (далі - підприємство-виробник). "

www.kmu.gov.ua

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 21 листопада 2013 р. № 905-р
Питання укладання Угоди про асоціацію
між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом,
Європейським Співтовариством з атомної енергії і їх
державами — членами, з іншої сторони

З метою вжиття заходів щодо забезпечення національної безпеки України, більш детального вивчення та опрацювання комплексу заходів, які необхідно здійснити для відновлення втрачених обсягів виробництва та напрямів торговельно-економічних відносин з Російською Федерацією та іншими державами — членами Співдружності Незалежних Держав, формування належного рівня внутрішнього ринку, який забезпечував би паритетні відносини між Україною та державами — членами Європейського Союзу, що є базовим принципом міжнародного права і основою економічної безпеки держави:

1. Призупинити процес підготовки до укладання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їх державами — членами, з іншої сторони, і дію рішення Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2013 р. "Про підготовку до підписання проекту Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами — членами, з іншої сторони".

2. Міністерству закордонних справ разом з Міністерством економічного розвитку і торгівлі, Міністерством промислової політики:

запропонувати Європейському Союзу та Російській Федерації утворити комісію на тристоронній основі для опрацювання комплексу питань, спрямованих на відновлення втрачених обсягів виробництва та напрямів торговельно-економічних відносин, розширення та сприяння міжнародній торгівлі, подальшу лібералізацію ринку, узгодження регуляторної бази для покращення умов провадження підприємницької діяльності;

відновити активний діалог з Російською Федерацією та іншими країнами Митного союзу і державами — членами Співдружності Незалежних Держав щодо поживлення торговельно-економічних зв'язків з метою збереження та зміцнення спільними зусиллями економічного потенціалу держави.

3. Міністерству економічного розвитку і торгівлі, Міністерству промислової політики, Міністерству аграрної політики та продовольства, Міністерству енергетики та вугільної промисловості, Міністерству інфраструктури вжити заходів щодо внесення до державних цільових, галузевих та регіональних програм змін, спрямованих на розвиток торгівлі, виробничої кооперації та обмін технологіями з державами — членами Співдружності Незалежних Держав з метою збереження робочих місць та вирішення інших соціальних питань на основі підвищення економічної стійкості держави.

www.kmu.gov.ua

2. ПРОЕКТИ АКТІВ ЗАКОНОДАВСТВА

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Постанова "Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо формування земельних ділянок та їх державної реєстрації на підставі документації із землеустрою, розробленої до 2013 року)"

Номер, дата реєстрації: 2193а/П від 05.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Калетнік Г.М.

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

1. Прийняти за основу проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо формування земельних ділянок та їх державної реєстрації на підставі документації із землеустрою, розробленої до 2013 року (реєстр. № 2193а), внесений народним депутатом України Апостолом М.В.

2. Доручити Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Постанова "Про прийняття за основу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо здійснення державного нагляду (контролю) у частині дотримання правил виробництва виноробної продукції та ведення виноградників"

Номер, дата реєстрації: 2460/П від 05.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Калетнік Г.М.

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

1. Прийняти за основу проект Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо здійснення державного нагляду (контролю) у частині дотримання правил виробництва виноробної продукції та ведення виноградників" (реєстр. № 2460), поданий народним депутатом України Б. Дейчем.

2. Доручити Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Постанова "Про прийняття за основу проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про зерно та ринок зерна в Україні"" щодо окремих аспектів функціонування Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Номер, дата реєстрації: 2513а/П від 05.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Калетнік Г.М.

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

1. Прийняти за основу проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про зерно та ринок зерна в Україні"" щодо окремих аспектів функціонування Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно (реєстр. № 2513а), поданий народними депутатами України О. Царьовим і М. Апостолом.

2. Доручити Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Постанова "Про прийняття за основу проект Закону України "Про внесення змін до статті 156 Земельного кодексу України щодо звільнення установ природно-заповідного фонду від відшкодування збитків землекористувачам"

Номер, дата реєстрації: 2696/П від 05.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Калетнік Г.М.

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

Проект Закону України "Про внесення змін до статті 156 Земельного кодексу України щодо звільнення установ природно-заповідного фонду від відшкодування збитків землекористувачам", внесений Кабінетом Міністрів України (реєстр. №2696 від 02.04.2013 року) прийняти за основу.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Постанова "Про відхилення проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо ліцензування окремих видів господарської діяльності, під час провадження яких здійснюються обіг та застосування фумігантів"

Номер, дата реєстрації: 3086/П від 05.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Калетнік Г.М.

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

1. Відхилити проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо ліцензування окремих видів господарської діяльності, під час провадження яких здійснюються обіг та застосування фумігантів" (реєстр.№ 3086), поданий Кабінетом Міністрів України.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України"(щодо бази оподаткування фіксованим сільськогосподарським податком)

Номер, дата реєстрації: 3537 від 05.11.2013

Ініціатори: Народний депутат України Жеребнюк В.М.

Проект Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України" (щодо бази оподаткування фіксованим сільськогосподарським податком) розроблений з метою щорічного коригування бази оподаткування фіксованим сільськогосподарським податком з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного за станом на 1 січня базового податкового (звітного) року відповідно до порядку, встановленого розділом XIII "Плата за землю" Податкового кодексу України.

Вказана ініціатива дозволить забезпечити додаткові надходження доходів місцевих бюджетів.

Зокрема, за умови індексації нормативної грошової оцінки одного гектара сільськогосподарських угідь, як це відбувається у разі сплати податку на землю, платниками фіксованого сільськогосподарського податку в середньому сплачуватиметься 31 грн/га (нормативна грошова оцінка сільгоспугідь станом на 01.01.2013 складає 20 645,5 грн.), що майже у 5,6 рази більше, ніж сплачується за діючими на сьогодні умовами.

Це збільшить обсяг річних надходжень фіксованого сільськогосподарського податку до відповідних місцевих бюджетів з 131 млн. гривень до 679 млн. гривень.

Одними з найгостріших соціально-економічних проблем у сільській місцевості є безробіття, бідність, занепад соціальної інфраструктури, і як наслідок - поглиблення демографічної кризи та відмирання сіл. В певній мірі вказані проблеми зумовлені відсутністю джерел для формування на достатньому рівні доходів місцевих бюджетів.

В цілому, на фоні низького рівня фінансування державних програм, у власників та користувачів земель сільськогосподарського призначення відсутня зацікавленість спрямовувати кошти на розвиток українського села.

У зв'язку з вищезазначеним вбачається необхідність створення умов для збільшення концентрації фінансових ресурсів в бюджетах розвитку територіальних громад та забезпечення їхнього стабільного поповнення.

Діюча на сьогодні база оподаткування фіксованим сільськогосподарським податком, у відповідності до статті 303 Податкового кодексу України, є нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень), проведена за станом на 1 липня 1995 року.

В свою чергу, для земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ) такою базою оподаткування є нормативна грошова оцінка одного гектара ріллі в Автономній Республіці Крим або в області, проведена за станом на 1 липня 1995 року.

Таким чином, діюча на сьогодні норма Податкового кодексу України щодо бази оподаткування фіксованим сільськогосподарським податком ґрунтується на показниках 1995 року та не враховує щорічну зміну (збільшення) відповідного показника нормативної грошової оцінки.

Так, якщо середнє значення нормативної грошової оцінки одного гектара сільськогосподарських угідь на рівні 1995 року складало 3 674 гривень, то вже у поточному році цей показник збільшився до 20 645,5 гривень, або майже у 5,6 раза.

У результаті сільгоспвиробники на сьогодні сплачують незначну суму фіксованого сільськогосподарського податку – у середньому 6 грн./га ріллі, що у порівнянні із рівнем прибутків, які вони отримують, є непомірно мало.

Для прикладу, за останні три роки (у 2012 році проти 2009 року) прибутки за таким видом економічної діяльності як сільське, лісове та рибне господарство зросли у 2,4 рази, а надходження до місцевих бюджетів фіксованого сільськогосподарського податку зросло лише на 6,6 відсотка.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України" (щодо фіксованого сільськогосподарського податку)

Номер, дата реєстрації: 3538 від 05.11.2013

Ініціатори: Народний депутат України Жеребнюк В.М.

Проект Закону України "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України" (щодо фіксованого сільськогосподарського податку) розроблений з метою включення фіксованого сільськогосподарського податку до бюджету розвитку місцевих бюджетів.

З урахуванням законодавчої ініціативи автора щодо внесення змін до Податкового кодексу України (реєстр. № _3537_ від _05__ .11.2013) обсяг річних надходжень фіксованого сільськогосподарського податку до відповідних місцевих бюджетів збільшиться з 131 млн. гривень до 679 млн. гривень (у показниках 2013 року), які включатимуться до бюджету розвитку місцевих бюджетів.

Занепад соціальної інфраструктури, і як наслідок - поглиблення демографічної кризи та відмирання сіл, є одними із найгостріших соціально-економічних проблем у сільській місцевості. В певній мірі вказані проблеми зумовлені відсутністю джерел для формування на достатньому рівні доходів місцевих бюджетів.

В цілому, на фоні низького рівня фінансування державних програм, у власників та користувачів земель сільськогосподарського призначення відсутня зацікавленість спрямовувати кошти на розвиток українського села.

У зв'язку з вищезазначеним вбачається необхідність створення умов для збільшення концентрації фінансових ресурсів в бюджетах розвитку територіальних громад та забезпечення їхнього стабільного поповнення.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Постанова "Про повернення на доопрацювання проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання земельних ділянок для відпочинку та оздоровлення дітей"

Номер, дата реєстрації: 2138а/П від 06.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Калетнік Г.М.

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання земельних ділянок для відпочинку та оздоровлення дітей, внесений народним депутатом України Брайком С.Б. (реєстр. № 2138а від 24.05.2013 р.) повернути суб'єкту законодавчої ініціативи на доопрацювання.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Постанова "Про відхилення проекту Закону України про внесення змін до статті 19 Закону України "Про оцінку земель" щодо зміни методичного підходу експертної грошової оцінки земельної ділянки

Номер, дата реєстрації: 2610/П від 06.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Калетнік Г.М.

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

Відхилити проект Закону України про внесення змін до статті 19 Закону України "Про оцінку земель" щодо зміни методичного підходу експертної грошової оцінки земельної ділянки, внесений народним депутатом України Вознюком Ю.В. (реєстр. № 2610 від 21.03.2013 р.)

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо врегулювання деяких питань державної реєстрації земельних ділянок та речових прав на нерухоме майно)"

Номер, дата реєстрації: 3554 від 06.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Парасків О.Д.

Законопроект розширює перелік документів, які повинен містити проект землеустрою. Це надасть можливість врегулювати питання оформлення у власність земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти нерухомості, на які власник немає правостановлюючих документів.

Вдосконалюється механізм державної реєстрації речових прав та видачі нових правостановлюючих документів на земельні ділянки, на які раніше вже був виданий Державний акт на право власності або користування, та в подальшому такий акт втрачений, зіпсований, пошкоджений, або в якому виявлені описки (помилки).

Законодавчо встановлюється порядок введення в експлуатацію нерухомих об'єктів, які побудовані до 12 березня 2011 року.

Пропонується відтермінувати на рік введення зменшеного терміну державної реєстрації речових прав.

Проект Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо врегулювання деяких питань державної реєстрації земельних ділянок та речових прав на нерухоме майно)" розроблений для врегулювання на законодавчому рівні деяких питань, які виникли з 01 січня 2013 року після набрання чинності деяких законодавчих норм, що регулюють реєстрацію права власності на земельну ділянку, а також на нерухоме майно, яке розташовано на ній.

Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення процедури відведення земельних ділянок та зміни їх цільового призначення" від 02.10.2012 внесено зміни до ст. 50 Закону України "Про землеустрій, якими встановлено вичерпний перелік документів, які повинен містити проект землеустрою. Одними з них є копії правовстановлюючих документів на об'єкти нерухомого майна, розташовані на земельній ділянці (за наявності таких об'єктів). Однак, на даний час, в багатьох випадках при оформленні громадянами земельних ділянок виявляються на них споруди (об'єкти нерухомості), які по різних причинах не введені в експлуатацію та власники не мають правовстановлюючих документів на них. Деякі такі громадяни мають дозволи на будівництво, які видані встановленим порядком на день їх видачі, їх ніхто не скасовував, але на теперішній час, згідно діючого законодавства, вони не можуть зареєструвати право власності на такі об'єкти.

Таким чином, без законодавчого врегулювання вищевказаного питання неможливо як оформити такі земельні ділянки у власність, так і оформити самі споруди у власність (в зв'язку з відсутністю чинним порядком оформлених правових підстав користування земельної ділянкою).

З 01 січня 2013 року державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно, а саме на земельні ділянки, здійснює Державна реєстраційна служба України. Державні акти на право власності на земельні ділянки з 01 січня 2013 року не видаються. Однак, на даний час чимало випадків виявлення громадянами технічних описок, помилок в раніше виданих Державних актах. Але порядку заміни такого Державного акту, так як і порядку видачі нового замість пошкодженого, зіпсованого або втраченого – немає. Таким чином, є необхідність законодавчо врегулювати порядок видачі свідоцтв про право власності на земельні ділянки, на які раніше видані Державні акти на право власності (користування) та які пошкоджені, зіпсовані, втрачені, або в яких виявленні описки (помилки).

Після прийняття запропонованих змін до деяких законодавчих актів України, на працівників Державної реєстраційної служби України в декілька разів збільшиться навантаження щодо реєстрації речових прав та видачі відповідних свідоцтв про право власності. Таким чином, встановлені Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення та спрощення процедури державної реєстрації земельних ділянок та речових прав на нерухоме майно" від 04.07.2012 зміни щодо зменшення термінів державної реєстрації прав до 5 днів є недоцільним, та пропонується на рік відтермінувати це введення.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо державного регулювання у сфері земельних відносин"

Номер, дата реєстрації: 3563 від 07.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Кучерук М.Г.

Основною метою законопроекту є створення рівних та зрозумілих умов ведення господарської діяльності на ринку земельних відносин. У зв'язку з цим, законопроектом передбачено внесення відповідних змін щодо кількісного складу сертифікованих інженерів у штаті юридичних осіб; рівня професійної підготовки, технічного та технологічного забезпечення суб'єктів господарювання; представницького складу Кваліфікаційної комісії.

Відповідно до норм чинної статті 5-1 Закону України "Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність" затверджено склад Кваліфікаційної комісії, який суперечить положенням Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", який передбачає забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави. Створена можливість владних зловживань з боку представників центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин. В разі присутності 10 осіб-представників суб'єктів владних повноважень – достатньо лише однієї особи від саморегульованих організацій або з числа навчальних закладів, щоб засідання Кваліфікаційної комісії вважалось правомочним. Зменшення втручання держави (шляхом зміни представницького складу Кваліфікаційної комісії) у діяльність суб'єктів господарювання – сприятиме більш мобільному, об'єктивному та професійному відходу до процедури здачі кваліфікаційного іспиту; усуне перешкоди для розвитку сектору відповідального підприємництва. Як результат, здача іспиту та отримання кваліфікаційного сертифікату буде ґрунтуватися на принципах прозорості і збалансованості інтересів.

Будь-яка юридична особа має право на ведення господарської діяльності, розробляючи/реалізуючи саме ту стратегію управління, яка на думку керівників (власників) є найбільш доцільною та перспективною. Для оптимізації витрат та надання клієнтам максимального асортименту послуг, компанії вправі пропонувати комплексні підходи для вирішення поставлених задач. Очевидно, що одна юридична особа може виконувати замовлення не тільки у сфері земельних відносин, а також і інші юридичні послуги. Вимога про необхідність забезпечення у своєму складі не менше двох сертифікованих інженерів-землевпорядників або інженерів-геодезистів є не доречною. Один сертифікованих інженер може повною мірою надати відповідні послуги у сфері землеустрою, аналогічно тому як це може зробити одна фізична особа - підприємець. Доцільно надати керівникам підприємств самостійно визначати кількісний штат працівників. Більше того, професійною топографо-геодезичною і картографічною діяльністю можуть займатися особи, які мають вищу освіту за спеціальностями та кваліфікаціями у галузі геодезія, а сертифікат здобути лише за умови стажу роботи за спеціальністю не менше одного року. Зрештою, саме працюючи в компанії певний період часу, цей досвід і можна здобути. Обмеження підприємницької діяльності є недопустимим.

Також, керуючись положеннями статті 26 Закону України "Про землеустрій", розробники технічної документації повинні володіти необхідним технічним і технологічним забезпеченням для провадження професійної діяльності у сфері земельних відносин. Законодавством України визначено, що право власності – це врегульовані законом суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження майном. В той же час, на практиці представники центрального органу виконавчої влади можуть зловживати фактами користування даними засобами господарювання на правах оренди. Професійне обладнання – досить дороге і вимагає великих фінансових затрат. Безумовно, для відомих і затребуваних землевпорядників – це не є проблемою, в той же час для нових гравців ринку – може бути серйозним бар'єром "для старту".

Таким чином, існує необхідність внесення змін до низки законодавчих актів з метою дерегуляції господарської діяльності проведення робіт у сфері земельних відносин, встановлення уніфікованих правил роботи суб'єктів господарювання даної галузі.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів (щодо удосконалення правового регулювання правовідносин, пов'язаних із постійним користуванням земельними ділянками)"

Номер, дата реєстрації: 3620 від 14.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Омелянович Д.С.

Метою і основним завданням проекту закону є:

- приведення термінології норм Земельного кодексу України, які регулюють питання постійного користування земельними ділянками, у відповідність із Господарським кодексом України;

- врегулювання на законодавчому рівні питання припинення, переходу, переоформлення права постійного користування землею у випадках реорганізації суб'єкта такого права,

- захист прав громадян та юридичних осіб, які набули право постійного користування земельними ділянками до набуття чинності Земельним кодексом України, але згідно із статтею 92 цього Кодексу не можуть бути суб'єктами такого права.

Одним із видів землекористування в Україні є право постійного користування землею. За даними Державного агентства земельних ресурсів України станом на 01.01.13 загальна площа земель, які належать фізичним та юридичним особам на такому праві, становить 1203,8 тис.га.

Відповідно до статті 92 Земельного кодексу України права постійного користування земельною ділянкою із земель державної та комунальної власності набувають: підприємства, установи та організації, що належать до державної та комунальної власності; громадські організації інвалідів України, їх підприємства (об'єднання), установи та організації; релігійні організації України, статuti (положення) яких зареєстровано у встановленому законом порядку, виключно для будівництва і обслуговування культових та інших будівель, необхідних для забезпечення їх діяльності; публічне акціонерне товариство залізничного транспорту загального користування, утворене відповідно до Закону України "Про особливості утворення публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування".

Проте на даний час правовідносини, пов'язані із постійним користуванням земельною ділянкою, врегульовані Земельним кодексом України недостатньо повно. Зокрема, можна виділити наступні проблеми.

1. Серед зазначених у статті 92 Земельного кодексу України юридичних осіб, які можуть виступати суб'єктами права постійного користування земельними ділянками, названі: «підприємства, установи та організації, що належать до державної та комунальної власності». Проте стаття 63 Господарського кодексу, яка визначає види та організаційно-правові форми підприємств, не передбачає можливості існування таких організаційно-правових форм, і використовує термінологію «державне підприємство» та «комунальне підприємство». На думку автора законопроекту, зазначені терміни доцільно використати і у статті 92 Земельного кодексу України з огляду на те, що вони не дають змоги вільного її трактування і віднесення до суб'єктів права постійного користування землею акціонерних товариств, які повністю або частково належать державі або територіальним громадам.

2. Існуюча редакція пункту «в» частини першої статті 141 Земельного кодексу України передбачає, що у разі припинення діяльності державних чи комунальних підприємств, установ, організацій, належне їм право постійного користування земельними ділянками припиняється.

3. Зазначена норма створює значну кількість проблем в процесі її застосування. В основному це пов'язано з тим, що формами припинення діяльності державного чи комунального підприємства, установи, організації є, поряд із ліквідацією, також реорганізація. За загальним правилом частини першої статті 104 Цивільного кодексу України передбачено, що до правонаступника реорганізованої юридичної особи має переходити все майно, права та обов'язки. Тобто в частині припинення права

постійного користування землею у разі реорганізації державного чи комунального підприємства, установи, організації пункту «в» частини першої статті 141 Земельного кодексу України не узгоджується із вказаним положенням Цивільного кодексу України.

В сучасних умовах, в процесі реформування, яке відбувається в державному та комунальному секторах економіки, а також при здійсненні адміністративної реформи, досить значна частина державних та комунальних підприємств, установ, організацій постійно знаходиться у стадії реорганізації. Це – бюджетні установи, територіальні органи центральних органів виконавчої влади, державні та комунальні підприємства. У переважній більшості випадків форма власності юридичної особи не змінюється. Зміні підлягає здебільшого організаційно-правова форма юридичної особи. При цьому юридичні особи, утворені в результаті такої реорганізації відповідно до статті 92 Земельного кодексу України можуть бути суб'єктами права постійного користування земельними ділянками. У процесі їх реорганізації чинна редакція пункту «в» частини першої статті 141 Земельного кодексу України створює підґрунтя для зловживань з боку органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, які є розпорядниками земель державної та комунальної власності, в процесі переоформлення зазначеного права на правонаступника. Зокрема, це пов'язано із намаганням зазначених органів зменшити площу земельної ділянки при передачі її у постійне користування або взагалі – відмовити у наданні земельної ділянки у користування.

4. Існують складнощі і у випадках реорганізації суб'єктів права простійного користування землею у господарські товариства. Такі юридичні особи відповідно до статті 92 Земельного кодексу України не можуть мати земельні ділянки на праві постійного користування і за логікою мають переоформити вказане право на право оренди. Але процедура такого переоформлення на законодавчому рівні не визначена. Наслідком цього є непоодинокі випадки примушення органів державної влади, органів місцевого самоврядування щодо встановлення занижених строків оренди, зменшення площі земель, які передаються в оренду в порядку переоформлення. Крім того, за приписами статті 134 Земельного кодексу України отримання земельних ділянок державної і комунальної власності юридичними особами- правонаступниками реорганізованих державних та комунальних підприємств, має відбуватись на земельних торгах, що взагалі ставить шанси отримання земельних ділянок в оренду правонаступнику під сумнів. Це негативно відображається на охоронюваних законом інтересах суб'єктів господарювання та живить корупцію.

5. Значна проблема існує також із переоформленням права постійного користування землею особами, які отримали земельні ділянки на такому праві до 2002 року. Так, статтею 7 Земельного кодексу України 1990 року було передбачено надання земельних ділянок державної власності у постійне користування широкому колу фізичних та юридичних осіб. Стаття 92 прийнятого у 2001 році Земельного кодексу України (із наступними змінами) обмежила коло суб'єктів права постійного користування лише підприємствами, установами та організаціями, що належать до державної та комунальної власності; громадськими організаціями інвалідів України, їх підприємствами (об'єднаннями), установами та організаціями, певними релігійними організаціями, публічним акціонерним товариством залізничного транспорту загального користування. Пунктом 6 розділу X цього Кодексу було зобов'язано громадян та юридичних осіб, які мають у постійному користуванні земельні ділянки, але за цим Кодексом не можуть мати їх на такому праві, переоформити це право на право власності або право оренди на них. Але вказана норма Рішенням Конституційного Суду N 5-рп/2005 від 22.09.2005 була визнана неконституційною. Виходячи із тексту зазначеного рішення, основними підставами визнання неконституційними положень пункту 6 розділу X Земельного кодексу України стали:

порушення вимог статті 22 Конституції України щодо недопустимості звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод при прийнятті нових законів;

відсутність відповідного законодавчого, організаційного та фінансового забезпечення переоформлення права постійного користування землею на право власності або оренди на неї.

Заручниками ситуації, яку спричинило це рішення Конституційного суду України на сьогодні стали тисячі громадян та юридичних осіб приватного права, які набули право постійного користування землею до 2002 року. На даний час вони, з одного боку, згідно із статтею 92 Земельного кодексу України не можуть бути суб'єктами такого права. А з іншого - це не є підставою для припинення права згідно із статтею 141 Земельного кодексу. Така ситуація спричиняє численні конфлікти землекористувачів з органами влади. Зокрема, зазначеним фізичним та юридичним особам масово відмовляють у внесенні відомостей про земельні ділянки до Державного земельного кадастру, державній реєстрації права постійного користування.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення надходжень від використання земельних ділянок до місцевих бюджетів"

Номер, дата реєстрації: 3622 від 14.11.2013

Ініціатор: Народні депутати України Опанащенко М.В., Рибаків І.О.

Метою даного законопроекту є забезпечення отримання місцевими бюджетами податкових надходжень, пов'язаних з використанням земельних ділянок (паїв), за місцезнаходженням таких земельних ділянок (паїв).

Податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи відповідну ставку податку, та перераховувати до відповідного місцевого бюджету за своїм місцезнаходженням, або місцезнаходженням структурних підрозділів.

При цьому набуття права користування земельними ділянками сільськогосподарського призначення, земельними частками (паями) не є умовою для реєстрації платника податку за основним або неосновним місцем обліку.

Для більшості сільських населених пунктів земля – є найважливішим природним ресурсом. Тому від його ефективного використання залежить добробут територіальних громад та можливість виконання органами місцевого самоврядування своїх функцій та повноважень.

Зважаючи на високий рівень безробіття сільського населення та його нелегального працевлаштування, в структурі надходжень до місцевих бюджетів важливу роль відіграють надходження податку на доходи фізичних осіб від надання в оренду земельних ділянок (паїв). На даний час земельні ділянки сільськогосподарського призначення (паї) майже стовідсотково використовуються. Проте у багатьох випадках орендарями є фізичні або юридичні особи, зареєстровані у інших населених пунктах, які відповідно до діючих норм мають право сплатити податок з доходів фізичних осіб від надання в оренду земельних ділянок (паїв) за місцем своєї реєстрації – тобто в іншому населеному пункті. Таким чином місцевий бюджет територіальної громади за місцезнаходженням земельної ділянки (паю) не отримує надходжень від її використання, які мали б забезпечити утримання соціальної сфери та бюджетних установ населеного пункту. Ситуація загострюється тим, що в багатьох випадках великі агропромислові комплекси, що використовують землю, зазвичай зареєстровані у великих містах, навіть за межами області, на території якої знаходяться орендовані земельні ділянки (паї).

Існуючий порядок сплати податку на доходи фізичних осіб від надання в оренду земельних ділянок (паїв) між ланками бюджетної системи призводить до незаінтересованості органів місцевого самоврядування у контролі легального

оформлення орендних відносин та контролю виплат орендної плати громадянам. Тому громадяни, фактично, зараз є беззахисними перед недобросовісними орендарями.

Врегулювання механізму сплати податку сприятиме встановленню соціальної справедливості та збереженню села.

Законопроектом пропонується врегулювати питання перерахування (сплати) до місцевих бюджетів податку на доходи фізичних осіб від надання в оренду земельних ділянок (паїв) саме за місцезнаходженням таких земельних ділянок (паїв).

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо пролонгації терміну звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання деяких товарних категорій)"

Номер, дата реєстрації: 3515-1 від 15.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Кінах А.К.

Метою законопроекту є збереження наявних та створення нових робочих місць, збільшення виробництва готової продукції, уникнення втрат Державного бюджету України і збільшення податкових надходжень, ліквідація схеми зловживань при відшкодуванні сум ПДВ, а також пролонгація дії сприятливих економічних умов для розвитку підприємств лісозаготівельної і деревообробної галузей, легкої промисловості та сільського господарства.

Проект Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо пролонгації терміну звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання деяких товарних категорій)" розроблено з метою ліквідації схем незаконного відшкодування ПДВ, уникнення ускладнення адміністрування податку на додану вартість та покращення економічного становища підприємств легкої, лісозаготівельної і деревообробної галузей, а також сільськогосподарських підприємств.

Прийняття запропонованої норми в п. 15 підрозділу 2 розділу XX Податкового кодексу України надасть можливість уникнути втрат Державного бюджету України щодо відшкодування ПДВ в розмірі близько 11,333 млрд. грн. в 2014 році (розрахунок було зроблено на підставі прогнозних показників розрахунку балансу попиту та пропозицій зерна на 2013/2014 маркетинговий рік, який зроблений міжвідомчою робочою групою при Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України).

Крім цього, пролонгація терміну звільнення від оподаткування ПДВ надасть можливість отримати додаткові надходження з ПДВ внаслідок не відшкодування даного податку експортерам.

До набрання чинності п. 15 підрозділу 2 розділу XX Податкового кодексу України сільськогосподарські підприємства, що здійснювали експорт своєї продукції ставали заручниками недобросовісних постачальників у ланцюгу поставки (які з метою отримання податкової вигоди працювали з фіктивними підприємствами) та мали негативні наслідки, у вигляді зменшення суми законного бюджетного відшкодування, донарахування податкового зобов'язання та повинен був нести відповідальність за протиправні дії постачальників у вигляді штрафних (фінансових) санкцій.

Введення норми п. 16 підрозділу 2 розділу XX Податкового кодексу України дало позитивний результат для підприємств легкої промисловості.

Так, дія зазначеної норми у 2012 році дозволила зберегти чисельність працівників у виробництві шкіри та взуття на рівні близько 20 тис. осіб, збільшити виробництво взуття на 4,2 відсотка, збільшити платежі ПДВ до бюджету більш як на 25 відсотків у порівнянні з 2011 роком. Тільки одне з найбільших підприємств шкіряної галузі змогло зберегти наявні робочі місця і навіть створити у 2012 році близько 50 нових робочих місць та збільшити платежі до бюджету понад 1,0 млн. гривень.

Окрім цього, сума до відшкодування ПДВ з бюджету у порівнянні з 2008 роком зменшилась у 3,5 рази, практично повністю були закриті "гіньові" схеми вивезення шкіряного напівфабрикату за завищеними цінами. Адже, за період до 2012 року експорт шкіри дубленої (чиненої) без подальшої обробки (шкіряного напівфабрикату), який являється найнижчою стадією переробки шкіряної сировини, став механізмом незаконного повернення податку на додану вартість з бюджету.

Експортом шкіряного напівфабрикату здебільшого займалися суб'єкти господарювання, які не мали власних виробничих потужностей з переробки шкіряної сировини, а за своїм профілем виробничої діяльності відносились до лікєро-горілчаних, пивоварних, хімічних, енергопостачальних, м'ясопереробних і навіть продовольчих та промтоварних ринків. Підприємства – експортери "нетипової» продукції (шкіряного напівфабрикату) склали понад 80 %, основною метою яких було завищення вартості товару та завищення сум до відшкодування податку на додану вартість. Так, середня ціна 1 кг шкіряного напівфабрикату у 2008 році складала 9,83 дол. США, що в три рази перевищувала світові ціни на цю продукцію і сума до повернення ПДВ із бюджету склала понад 38 млн. дол. США. Таким чином склалась непрозора схема повернення ПДВ із бюджету окремими підприємствами.

Таблиця 1. Динаміка експорту шкіри із шкур ВРХ або тварин родини конячих дубленої, без подальшої обробки

Найменування показників	2008 рік	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
Експорт шкіри із шкур ВРХ, кг	23 244 202	19 835 204	18 960 571	15 937 015	15 225 118
тис. дол. США	228 495,1	117 785,2	103 014,5	83 935,4	65 096,1
Середня ціна, дол. /кг	9,83	5,94	5,43	5,27	4,28
Сума до відшкодування ПДВ із бюджету, тис. дол. США	38 082,5	19 630,9	17 169,1	13 989,2	10 849,4

Джерело: Державна служба статистики України

Проте, термін дії норми зазначеної в п. 16 підрозділ 2 розділ XX Податкового кодексу України незначний (обмежений двома роками) та закінчується 31 грудня 2013 року.

Тому з метою збереження започаткованого нарощування виробництва готової шкіри та взуття, ліквідації схем незаконного відшкодування ПДВ з бюджету та забезпечення сплати ПДВ до бюджету підприємствами-експортерами шкіряного напівфабрикату доцільно продовжити дію норми Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання необроблених шкур та дубленої (чиненої) шкіри без подальшої обробки (товарні позиції 4101-4103, 4301) терміном до 31 грудня 2019 року.

Згідно з п. 23 підрозділу 2 розділу XX Податкового кодексу України визначено, що тимчасово до 1 січня 2014 року від оподаткування податком на додану вартість звільняються операції з постачання, у тому числі операції з імпорту відходів та брухту чорних і кольорових металів та деревини товарних позицій 4401, 4403, 4404 згідно з УКТ ЗЕД (крім брикетів та гранул товарної підкатегорії УКТ ЗЕД 4401 30 90 00).

На підставі вказаної норми підприємства, господарська діяльність яких полягала у заготівлі деревини звільняються від сплати ПДВ у операціях із продажу своєї продукції до 01 січня 2014 р.

За час дії даної норми на ринку лісосировини сформувалася сприятлива ситуація, яка дозволила у підприємствам деревообробної галузі заощадити обігові кошти, наростити експортний потенціал та зберегти темпи розвитку. Підприємства деревообробного комплексу були не допустили спаду виробництва, збільшили експорт

своїєї продукції. При цьому збалансувалися проблеми з поверненням ПДВ при експорті продукції деревообробки та ціни на ринку лісоматеріалів.

У випадку не продовження терміну звільнення від сплати ПДВ операцій з постачання деревини товарних позицій 4401, 4403, 4404 складеться ситуація, яка полягатиме у зростанні цін на необроблені лісоматеріали як мінімум на 17%. Враховуючи значний об'єм експорту по фанері – 70%, по струганому шпону – 90%, по ДСП – 30%, меблі – 50%, виникне значна заборгованість з поверненням ПДВ. В результаті фінансово-економічне становище підприємств лісозаготівельної та деревообробної галузей різко погіршиться внаслідок зменшення обігових коштів, підняття цін на готову продукцію та падіння конкурентноздатності виробів з деревини як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках.

У зв'язку із цим пропонується внести відповідні зміни до п. 23 підрозділу 2 розділу XX Податкового кодексу України та продовжити термін звільнення від оподаткування ПДВ операцій з постачання деревини товарних позицій 4401, 4403, 4404 згідно з УКТ ЗЕД (крім брикетів та гранул товарної підкатегорії УКТ ЗЕД 4401 30 90 00) до 01 січня 2017 року.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до Земельного кодексу України" щодо надання в оренду земельних ділянок під водними об'єктами

Номер, дата реєстрації: 3643 від 19.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Дмитрук М.І.

Метою проекту Закону є приведення положень Земельного кодексу України у відповідність до положень Водного кодексу України в частині надання в оренду земельних ділянок під водними об'єктами на земельних торгах. Законопроектом пропонується внести зміни до Земельного кодексу України.

На даний час в чинному законодавстві має місце неузгодженість між положеннями Водного та Земельного кодексів України щодо надання в оренду земельних ділянок під водними об'єктами, зокрема, в частині підготовки таких ділянок до продажу на земельних торгах права оренди та укладання за результатами торгів відповідного договору.

Так, відповідно до частини третьої статті 51 Водного кодексу України водні об'єкти надаються у користування за договором оренди земель водного фонду на земельних торгах у комплексі із земельною ділянкою.

Відповідно до вимог частини дев'ятої цієї статті Кабінет Міністрів України постановою від 29 травня 2013 року № 420 затвердив Типовий договір оренди водних об'єктів.

Таким чином, виходячи з вищезазначених положень водного законодавства України земельні ділянки під водними об'єктами надаються в оренду на земельних торгах разом з водними об'єктами. За результатами таких торгів укладається договір оренди водних об'єктів.

Проте, Земельний кодекс України, зокрема, частина перша статті 135 встановлює, що за результатами земельних торгів укладається договір оренди земельної ділянки. Типовий договір оренди землі затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2004 № 220.

Крім того, згідно з частиною п'ятою статті 51 Водного кодексу України надання водних об'єктів у користування на умовах оренди здійснюється за наявності паспорта водного об'єкта, порядок розроблення та форму якого затверджено Наказом Міністерства екології та природних ресурсів а № 99 від 18.03.2013р. Згідно з Типовим договором оренди водних об'єктів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 травня 2013 року № 420, наявність такого паспорта є невід'ємною частиною договору оренди водного об'єкту.

Разом з тим, виготовлення паспорта водного об'єкту не передбачено частиною четвертою статті 136 Земельного кодексу України, яка визначає перелік документів, що включає підготовка лоту до проведення земельних торгів.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про зайнятість населення" стосовно організації громадських робіт на територіях сіл та селищ"

Номер, дата реєстрації: 3644 від 20.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Королюк В.А.

Метою запропонованих змін до Закону є створення умов для практичної організації громадських робіт та залучення до них зареєстрованих безробітних з членів сільських та селищних територіальних громад, оскільки сільські бюджети, як й селищні, не в змозі приймати участь в їх фінансуванні.

Завданням змін цього закону є створення реального порядку організації громадських робіт та додаткової суттєвої матеріальної підтримки безробітних членів суспільства на територіях сіл та селищ.

Актуальність внесення змін до Закону зумовлена фінансовою неспроможністю місцевих бюджетів сіл та селищ здійснювати фінансування громадських робіт, організація яких передбачена нормами Закону України "Про зайнятість населення".

Сільські бюджети, як й селищні, не в змозі ніякою мірою нести тягар фінансування таких робіт. Навіть при сьогоднішній ситуації, коли вказані фінансові витрати мають відбуватися пропорційно рівними частинами за рахунок бюджетів територіальних громад та Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття (далі – Фонд), коштів місцевих бюджетів на це категорично не вистачає.

Натомість, вказані роботи мають велике практичне та суспільне значення. За їх рахунок, фактично підтримується благоустрій невеликих населених пунктів, утримуються в належному стані прибудинкові території, місця і споруди загального користування, отримують матеріальну підтримку безробітні.

Як відомо, Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття наповнюється коштами відповідних відрахувань із заробітної плати працівників підприємств, установ та організацій, розміщених на відповідних територіях. Тому є логічним, у разі проведення громадських робіт в інтересах територіальної громади, фінансування таких робіт здійснювати за рахунок коштів саме Фонду.

Крім того, набуття чинності законом "Про зайнятість населення" в редакції 2013 року передбачало, як пропонував Кабінет Міністрів України, стимулювання місцевої влади до створення нових робочих місць шляхом внесення змін до Бюджетного кодексу України в частині збільшення нормативу відрахувань від податку на доходи фізичних осіб, що зараховується до доходів бюджетів сіл, селищ, міст районного значення з 25% до 100%. Але, ця пропозиція й до цього часу залишається нереалізованою, внаслідок чого місцеві бюджети не отримують додаткових надходжень для фінансування таких робіт.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення зміни до статті 5 Закону України "Про судовий збір"

Номер, дата реєстрації: 3645 від 20.11.2013

Ініціатор: Кабінет Міністрів України Азаров М.Я.

Метою прийняття цього проекту Закону є належне представлення інтересів держави органами рибоохорони Державного агентства рибного господарства України в судових органах.

Залишення існуючої норми Закону України "Про судовий збір" призведе до неможливості подання органів рибоохорони позовів про відшкодування збитків, що передбачено статтею 10 Закону України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів". Крім того, держава недоотримає надходжень на рівні близько 66 млн. грн. (збитки, заподіяні рибному господарству) або виникне необхідність додаткових видатків з державного бюджету на сплату судового збору органами рибоохорони, тобто без прийняття запропонованого проекту Закону України Державний бюджет України понесе втрати.

Проект Закону України "Про внесення зміни до статті 5 Закону України "Про судовий збір" (далі – проект Закону) розроблено з метою належного представлення органами рибоохорони Державного агентства рибного господарства України інтересів держави в судових інстанціях стосовно відшкодування збитків і втрат, завданих державі, внаслідок порушення вимог природоохоронного законодавства та незаконного використання природних ресурсів у частині використання водних біоресурсів. Так, органами рибоохорони у 2012 році подано позовів про сплату штрафів та відшкодування збитків, завданих державі, на суму понад 66,5 млн. грн. щорічно.

Законами України "Про Державний бюджет України на 2012 рік" та "Про Державний бюджет України на 2013 рік" Держрибагентству України та органам рибоохорони не передбачені видатки на сплату судового збору.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо реалізації самоврядного контролю за використанням та охороною земель) "

Номер, дата реєстрації: 3648 від 20.11.2013

Ініціатор: Народні депутати України Гузенко К.О., Карташов Є.Г., Любоненко Ю.В., Задорожний В.К.

Метою законопроекту є створення належних правових умов для здійснення самоврядного контролю за використанням та охороною земель в Україні та можливостей реалізації органами місцевого самоврядування своїх повноважень щодо здійснення самоврядного контролю за використанням та охороною земель.

Згідно статті 187 Земельного кодексу України контроль за використанням та охороною земель полягає в забезпеченні додержання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями і громадянами земельного законодавства України.

Статтею 189 Земельного кодексу України закріплено, що самоврядний контроль за використанням та охороною земель здійснюється сільськими, селищними, міськими, районними та обласними радами.

Однак, інших норм, які б встановлювали порядок здійснення такого контролю, повноваження місцевих рад при його здійсненні тощо, чинне законодавство не містить. Разом з тим, питання організації та здійснення державного контролю за охороною та використанням земель врегульовано спеціальним Законом України "Про державний контроль за використанням та охороною земель".

В той же час окремі органи місцевого самоврядування, наприклад, Харківська міська рада, своїми рішеннями утворюють навіть окремі виконавчі органи самоврядного контролю за використанням та охороною земель. Крім Харкова, такий досвід мають, наприклад, Київ, Донецьк, Житомир, Вінниця, Суми, Чернігів, Кривий Ріг, Жовті Води, Дніпродзержинськ, Хмільник, Дніпрорудне. Але оскільки, порядок здійснення самоврядного контролю не врегульовано законодавчо, дії органів місцевого самоврядування обмежуються претензійно-позовною роботою в судах. Разом з тим при зверненні до суду з позовними вимогами щодо усунення виявлених в ході самоврядного контролю порушень земельного законодавства, самоврядний контроль не

розглядається судами як окремий вид контролю за використанням та охороною земель, і, як наслідок, позовні вимоги рад не задовольняються. В результаті чого ради вимушені звертатися до відповідних державних органів у сфері державного контролю за використанням та охороною земель з проханням провести перевірку додержання вимог земельного законодавства, що потребує значної затрати часу і не дає змоги органу місцевого самоврядування, як розпоряднику земель комунальної власності, своєчасно та оперативно вживати заходів до порушників земельного законодавства. В свою чергу державні органи контролю за використанням та охороною земель (Держсільгоспінспекція) в більшості випадків не реагують на звернення міських рад про необхідність проведення перевірок. Причиною цього, зокрема, є катастрофічна нестача кадрів на місцях. Наприклад, у Львові, на 15 тисяч гектарів земель – всього два державних інспектора.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до Закону України «Про вивіз (експортне) мито на живу худобу та шкіряну сировину»"

Номер, дата реєстрації: 3654 від 20.11.2013

Ініціатор: Народні депутати України Лабазюк С.П., Єремєєв І.М., Мартиняк С.В., Мирний О.Б., Негой Ф.Ф., Тимошенко В.А., Герєга О.В.

Метою і завданнями прийняття цього проекту є:

- підвищення економічної зацікавленості вітчизняних товаровиробників у вирощуванні худоби;
- підвищення економічної ефективності галузі скотарства;
- забезпечення законодавчого вирішення питання просування продукції вітчизняного виробництва на зовнішні ринки збуту;
- диверсифікація ринків збуту українських аграрних продуктів;
- збільшення надходження державного та місцевих бюджетів.

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про вивіз (експортне) мито на живу худобу та шкіряну сировину» (далі – проект Закону) розроблено з метою реалізації Програми економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» щодо підвищення рівня доходів населення сільської місцевості та для підвищення ефективності ведення галузі скотарства в Україні.

Протягом тривалого періоду часу рівень закупівельних цін на велику рогату худобу (ВРХ) (станом на 01.08.2013 з 10 – 11 грн. за кілограм живої маси) не відшкодовує затрати на її виробництво (собівартість вирощування ВРХ за 2012 рік становила 17,54 грн/кг). Такий дисбаланс призводить до хронічної збитковості вирощування ВРХ впродовж останніх років.

2006	2010	2011	2012
-38,4%	-35,9%	-24,8%	-29,5%

Збитковість вирощування ВРХ наразі покривається за рахунок прибутковості виробництва молока і суттєво знижує загальну рентабельність скотарства та перешкоджає надходженню інвестицій в галузь.

Зазначена ситуація призводить до зростання соціальної напруженості у господарствах населення. Отримавши державну підтримку на збереження та утримання молодняка великої рогатої худоби протягом 2012 та 2013 років селяни станом на 1 вересня 2013 року збільшити власне поголів'я на 4,9%, однак вимушені його реалізовувати за вкрай низькими цінами. Таким чином, намагання Уряду, спрямовані на підвищення зацікавленості господарств населення до розведення великої рогатої худоби, не можуть бути ефективно виконані.

Вітчизняні м'ясокомбінати, зі свого боку, не можуть здійснювати закупівлю худоби у населення за вищою ціною, оскільки у такому випадку їх діяльність буде збитковою.

Виходом із даної ситуації є відкриття додаткових каналів реалізації вирощеної худоби, у тому числі і за кордон. Перешкодою на цьому шляху є застосування фактично заборонного експортного мита на рівні 25% у 2013 році, що регламентується Законом України від 16.11.2006 № 356-V "Про внесення змін до Закону України "Про вивіз (експортне) мито на живу худобу та шкіряну сировину".

Необхідно констатувати, що обґрунтоване введення даного обмеження у 1996 році наразі втратило свою актуальність, а подальше тривале застосування такого заходу призвели до зменшення присутності української продукції на зовнішніх ринках та, як наслідок, позбавить сільгоспвиробників стимулу до вирощування великої рогатої худоби, поголів'я якої з 2006 по 2013 роки скоротилося на 29,3%, що спричинило відповідне падіння річного споживання яловичини населенням з 12,5 кг у 2006 році до 8,8 кг у 2013 році.

Нині експорт худоби відбувається лише до Російської Федерації, Республіки Білорусь та Азербайджану, з якими укладено Договір про зону вільної торгівлі в рамках СНД. Інші напрямки можливого експорту є фактично заблокованими.

У зв'язку з цим, надходження до державного бюджету коштів від експортного мита практично відсутні.

Після вступу України до Світової організації торгівлі на сьогодні експортне мито з 50% зменшилося до 25%. Однак, це не врятувало галузь. Тому, такий обмежувальний захід у вигляді експортного мита на живу худобу на рівні 25% потребує коригування, а економічні реалії вимагають його зменшення до 5 %, що усуне існуючі дискримінаційні умови для вітчизняного виробника у порівнянні з імпортерами шляхом вирівнювання експортних та імпортних мит. Такі зміни у законодавстві сприятимуть стабілізації виробництва яловичини в країні та зроблять її визначним експортним продуктом України.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Постанова "Про направлення на доопрацювання проекту Закону України "Про корми"

Номер, дата реєстрації: 2368а/П від 21.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Калетнік Г.М.

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

Проект Закону України «Про корми» (реєстр. № 2368а), поданий Кабінетом Міністрів України, повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Постанова "Про відхилення проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання деяких питань розпорядження земельними ділянками до завершення процесу розмежування земель державної та комунальної власності"

Номер, дата реєстрації: 2858-1 П від 21.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Калетнік Г.М.

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

Відхилити проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання деяких питань розпорядження земельними ділянками до завершення процесу розмежування земель державної та комунальної

власності (реєстр. № 2858-1), поданий народним депутатом України Миримським Л.Ю.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Постанова "Про відхилення проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо законодавчого врегулювання земельних відносин, пов'язаних із розмежуванням земель державної та комунальної власності та посилення прав місцевого самоврядування в Україні"

Номер, дата реєстрації: 2858/П від 21.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Калетнік Г.М.

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

Відхилити проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо законодавчого врегулювання земельних відносин, пов'язаних із розмежуванням земель державної та комунальної власності та посилення прав місцевого самоврядування в Україні (реєстр. № 2858), поданий народним депутатом України Дубневичем Я. В.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про встановлення ставок вивізного (експортного) мита на ріпак"

Номер, дата реєстрації: 3658 від 21.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Немілюк В.О.

Метою прийняття Закону України "Про встановлення ставок вивізного (експортного) мита на ріпак" є зменшення обсягів експорту сировинних ресурсів з України та створення умов для організації переробного виробництва на митній території України, створення нових робочих місць, збільшення податкових надходжень, підсилення енергетичної незалежності України.

У тих, хто бачив яскраво-жовті поля під час цвітіння ріпаку на тлі безхмарного блакитного неба, не раз виникала асоціація з Національним прапором України. От тільки значимість цієї культури не йшла в жодне порівняння із солідною пшеницею, чие «жовте колосся» традиційно оспівують поети як «прототип» частини Державного прапора. Однак часи змінюються, і у скромного ріпака, схоже, з'явилися серйозні шанси одержати зовсім інший статус. Через якихось п'ять років, на думку фахівців, біопальне з нього може повністю замінити у вітчизняному сільськогосподарському виробництві таку незамінну нині солярку.

Потенційною "столицею" біодизеля вважається Тернопільщина, яка має взагалі десять відсотків усіх українських посівних площ цієї культури (до речі, саме західні регіони кліматично найсприятливіші для її вирощування). Рентабельність виробництва цієї олійної культури сягає ста відсотків, але за умови використання сучасних технологій може досягати 200% і більше. Основне застосування ріпаку – виробництво біопального, попит на яке в Європі постійно збільшується у зв'язку з підвищенням цін на енергоресурси і жорсткими екологічними вимогами. Тому дуже доречним буде і питання будівництва заводів з переробки ріпаку і виробництва з нього екологічно чистого біологічного пального.

Зараз на основі Загальнодержавної програми розвитку ріпаківництва майже в кожному регіоні розробляється своя програма. Так, наприклад, на Тернопільщині, при умові, що там буде побудовано завод з переробки ріпаку, необхідно мінімум 400 тисяч тонн ріпаку на рік, тобто ним має бути засіяно 150 тисяч гектарів. Чи реально для невеликого регіону віддати під ріпак стільки площ? Зараз в області не обробляють понад 100 тисяч цілком придатної для цього землі. До того ж можна вивільнити частину полів, які не обробляються.

Експорт ріпаку з України вийшов на піковий рівень, сукупний експорт олійної досяг вражаючих обсягів, чому сприяли, як і раніше початок жнив, так і обнадійливий

попит на український ріпак на світових товарних ринках – перш за все, з боку держав Європейського Союзу. Але, за аналізами експертів, наявні мита призведуть до збитків українських виробників.

Стосовно товарів, що вивозяться з території Республіки Білорусь встановлена ставка вивізного мита на ріпак у розмірі 100 євро за тону, у Республіці Казахстан ставка вивізного мита на ріпак становить не менш, ніж за 30 євро за тону.

Україна зараз виступає лише експортером ріпаку, як сировини, яку переробляють на біопальне в Європі. Сьогодні майже весь урожай ріпаку йде на експорт у вигляді сировини, тому головне завдання – налагодити його переробку в Україні. Впровадження ефективних технологій вирощування ріпаку, контроль за дотриманням сівозміни і організація його переробки в Україні є ефективнішими діями, ніж примусове зменшення обсягів вирощування цієї прибуткової культури в Україні.

Найбільші імпортери українського ріпаку стали Польща - 304 тисячі тонн, Бельгія - 216 тисяч тонн, Франція - 183 тисячі тонн та Нідерланди - 180 тисяч тонн. У 2012 році Україна відкрила для себе нові ринки для поставок цієї культури, наприклад ОАЕ, Португалію, Італію.

Тим часом у Європі ріпакове пальне успішно використовується вже кілька років, стаючи все популярнішим. Наприклад, у Німеччині, яка зараз перебудує виробництво біодизеля, його можна придбати на будь-якій заправці, причому значно дешевше, ніж звичайну солярку. Тому сільгоспвиробники, водії таксі та «далекобійники» надають перевагу саме цьому виду пального.

В Україні – 31 мільйон гектарів ріллі. Якщо ми доведемо посіви ріпаку до 1,5 мільйона гектарів, тобто до п'яти відсотків (що потенційно цілком можливо), то, переробивши його на біодизель, повністю забезпечимо паливом сільське господарство. З одного гектара посівів ріпаку можна отримати тону біопалива. А прогнози валового збору ріпаку в 2013/2014 році становить: 2057 тисяч тонн.

Подібний показник виглядає досить позитивно для української економіки, і не тільки в контексті торгового балансу, а й з огляду на те, що демонструє енергійний розвиток переробних галузей і збільшення частки продажів високомаржинальної продукції щодо продажів сировини в рамках українського ріпакового комплексу, що говорить про чималі перспективи його подальшого розвитку в країні.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Постанова "Про прийняття за основу проекту Закону України про якість і безпечність харчових яєць"

Номер, дата реєстрації: 2295а/П від 22.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Калетнік Г.М.

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

1. Прийняти за основу проект Закону України про якість і безпечність харчових яєць (реєстр. № 2295а), поданий народним депутатом України Шаблатовичем О.М.
2. Доручити Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Постанова "Про відхилення проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо розвитку тваринницької галузі агропромислового комплексу)"

Номер, дата реєстрації: 3022/П від 22.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Калетнік Г.М.

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є**:

Відхилити проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо розвитку тваринницької галузі агропромислового комплексу) (реєстр.№ 3022), поданий народними депутатами України Опанашенком М.В., Фабрикант С.С., Негоєм Ф.Ф., Михайленко О.Д., Кіссе А.І.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо делегування органам місцевого самоврядування повноважень у проведенні державної реєстрації права оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення"

Номер, дата реєстрації: 3677 від 21.11.2013

Ініціатор: Народний депутат України Міщенко С.Г.

Законопроект розроблено з метою полегшення умов для реєстрації права оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення, насамперед для громадян, які проживають у сільській місцевості та через похилий вік та нестабільний стан здоров'я, не можуть самостійно їздити у районні центри.

Відповідно до статті 2 Закону України "Про оренду землі" відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Земельним кодексом України, Цивільним кодексом України, цим Законом, законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також договором оренди землі.

1 січня 2013 року набув чинності Закон України "Про Державний земельний кадастр", норми якого внесли ряд нововведень в земельні відносини. Це стосується процесу реєстрації землі та права власності на неї, а отже й порядку оформлення земельної документації.

Раніше вся інформація щодо земельних ділянок (за винятком деяких обтяжень і обмежень прав на них) реєструвалася в Державному реєстрі земель, в підпорядкуванні Держземагентства.

Відповідно власнику або користувачеві (орендарю) земельної ділянки потрібно було звернутися в одну установу для реєстрації прав на земельну ділянку чи змін його правового статусу.

В даний час реєстрація землі та прав власності на неї розділена між Державним реєстром речових прав на нерухоме майно), в якому реєструються речові права на земельні ділянки та їх обтяження в порядку визначеному Законом України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" та Державним земельним кадастром, в якому реєструються земельні ділянки як об'єкти права відповідно до Закону України "Про Державний земельний кадастр".

В переважній більшості власниками земельних ділянок сільськогосподарського призначення, зокрема земельних паїв є непрацездатні громадяни похилого віку, з ослабленим станом здоров'я, що утруднює їх пересування. Лише незначна кількість власників земельних паїв проживають у населених пунктах, у яких створені та функціонують органи, які мають право здійснювати державну реєстрацію.

Тому цим законопроектом пропонується делегувати органам місцевого самоврядування здійснення функції державного реєстратора щодо реєстрації права оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення, крім випадків, коли орган місцевого самоврядування виступає стороною відповідного договору.

Такі зміни полегшать умови для реєстрації права оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення, насамперед для громадян, які проживають у сільській місцевості та через похилий вік та нестабільний стан здоров'я, не можуть самостійно їздити у районні центри.

Також, запропоновані зміни дещо розвантажать державну реєстраційну службу.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів"

Номер, дата реєстрації: 3684 від 22.11.2013

Ініціатор: Кабінет Міністрів України Азаров М.Я.

Метою прийняття проекту акта є врегулювання надання окремих адміністративних послуг в сфері рибного господарства відповідно до вимог статті 5 Закону України "Про адміністративні послуги".

Проектом Закону уточнюється перелік документів та вимоги до них, які подаються суб'єктом господарювання для отримання адміністративних послуг, у тому числі дозвільного характеру, оформлених центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, зазначаються підстави для відмови та граничний термін надання окремих послуг. Законопроект розроблено на виконання пункту 81.1.4 Національного плану дій на 2013 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010 - 2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава", затвердженого Указом Президента України від 12 березня 2013 року № 128, яким доручено забезпечити внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України "Про адміністративні послуги".

Закон України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів" у своїй більшості враховує вимоги статті 5 Закону України "Про адміністративні послуги", але окремі послуги потребують доповнення переліку та вимог до документів, необхідних для отримання окремих адміністративних послуг, підстав для відмови та граничного терміну надання таких послуг.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до частини першої статті 208 Земельного кодексу України" (щодо уточнення переліку об'єктів, у разі використання земельних ділянок на громадські потреби, коли не відшкодовуються втрати сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва)

Номер, дата реєстрації: 3687 від 22.11.2013

Ініціатор: Народні депутати України Благодир Ю.А., Литвин В.М.

Мета, на досягнення якої спрямований проект закону, є звільнення органів місцевого самоврядування від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва у разі будівництва чи відведення ними місць чи об'єктів для видалення твердих та побутових відходів для потреб територіальної громади.

Бюджети місцевого самоврядування несуть значні видатки при відведенні місць чи об'єктів для видалення твердих та побутових відходів для потреб територіальної громади.

Необхідність внесення змін до частини першої статті 208 Земельного кодексу України зумовлюється потребою встановлення додаткових напрямків та механізмів зменшення навантаження на місцеві бюджети для відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України" (щодо посилення вимог стосовно охорони довкілля під час вирішення питань вилучення (викупу), надання, зміни цільового призначення земельних ділянок)

Номер, дата реєстрації: 3688 від 25.11.2013

Ініціатор: Кабінет Міністрів України Азаров М.Я.

Проект акта розроблений з метою посилення вимог щодо збереження цінних природоохоронних територій та охорони довкілля під час вирішення питань викупу (викупу), надання, зміни цільового призначення земельних ділянок.

Проект акта розроблено на виконання пункту 84 Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на 2011-2015 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 577-р.

Проектом акта передбачається доповнити частини шосту та сьому статті 20 Земельного кодексу України з метою заборони зміни цільового призначення земель природних заповідників, ботанічних садів, зоологічних та дендрологічних парків загальнодержавного значення, а також заповідних зон біосферних заповідників та національних природних парків для цілей, не пов'язаних з їх збереженням та використанням, крім випадків, коли за умови обґрунтування неможливості реалізації альтернативних варіантів вирішення питання відповідні земельні ділянки вилучаються і передаються у постійне користування для розміщення об'єктів національної безпеки і оборони.

Вищенаведені території та об'єкти природно-заповідного фонду (їх заповідні зони) потребують особливого захисту, оскільки:

- а) мають загальнодержавне та національне значення;
- б) згідно зі статтями 15, 18, 20, 31, 33 та 35 Закону України "Про природно-заповідний фонд України" створюються з повним вилученням ділянок землі та водного простору з усіма природними ресурсами повністю із господарського використання;
- в) є унікальними, мають особливу природоохоронну, екологічну, наукову, естетичну та іншу цінність і займають відносно незначну площу.

Зокрема, згідно зі статтею 15 Закону України "Про природно-заповідний фонд України" природні заповідники - це природоохоронні, науково-дослідні установи загальнодержавного значення, що створюються з метою збереження в природному стані типових або унікальних для даної ландшафтною зони природних комплексів. Відповідно до статей 18, 21, цього Закону режим заповідних зон біосферних заповідників та національних природних парків визначається відповідно до вимог, встановлених для природних заповідників.

На сьогодні, в Україні налічується 4 біосферних заповідники, 19 природних заповідників, 47 національних природних парків, а також 18 ботанічних садів, 7 зоологічних та 19 дендрологічних парків загальнодержавного значення. Таким чином, дія передбачених законопроектом положень загалом поширюватиметься на **114** територій та об'єктів природно-заповідного фонду, **або 1,47%** від їх загальної кількості, яка становить 7739 одиниць.

При цьому, загальна площа перелічених об'єктів (за виключенням площі заповідних зон національних природних парків, яку через відсутність у значній кількості випадків проектною документації з організації їх територій точно визначити не можна) становить 320 983,9 га (у тому числі: 205 295, 7 га - 19 природних заповідників; 1781,1 га - 18 ботанічних садів загальнодержавного значення; 119,6 га - 7 зоологічних парків загальнодержавного значення; 1448,5 га - 19 дендрологічних парків загальнодержавного значення; 112 339 га - заповідних зон біосферних заповідників, включаючи акваторії) **або 0,53%** від загальної площі території країни, що складає 60354,8 тис. га.

Навіть якщо додати до цього загальну площу 47 національних природних парків України 1215 824,3 га (у складі яких заповідні зони займають відносно невелику частину) то дія законопроекту і тоді поширюватиметься не більш ніж на 2,54 % території країни.

Запропонована норма дозволить посилити вимоги щодо збереження найбільш цінних об'єктів природно-заповідного фонду, які мають загальнодержавне та національне значення, що відповідатиме визначеному статтею 5 Земельного кодексу

України пріоритету вимог екологічної безпеки, як одному з основних принципів земельного законодавства.

Відповідно, з метою узгодження норм Закону України "Про природно-заповідний фонд України" із нормами Земельного кодексу України, статтю 54 цього Закону пропонується доповнити частиною щодо заборони зміни меж, категорії та скасування статусу природних заповідників, ботанічних садів, зоологічних та дендрологічних парків загальнодержавного значення, а також заповідних зон біосферних заповідників та національних природних парків для цілей, не пов'язаних з їх збереженням та використанням, крім випадків, коли за умови обґрунтування неможливості реалізації альтернативних варіантів вирішення питання відповідні земельні ділянки вилучаються і передаються у постійне користування для розміщення об'єктів національної безпеки і оборони.

Чинною редакцією частини третьої статті 97 Земельного кодексу України регламентовано, що проведення розвідувальних робіт на землях заповідників, національних, дендрологічних, ботанічних, меморіальних парків, поховань і археологічних пам'яток дозволяється у виняткових випадках за рішенням Кабінету Міністрів України.

Це фактично створює правову колізію, з огляду на таке.

Відповідно до статті 45 Земельного кодексу України порядок використання земель природно-заповідного фонду визначається законом.

Згідно зі статтею 16 Закону України "Про природно-заповідний фонд України" на території природних заповідників, серед іншого, забороняється стоянка транспорту, а також проїзд і прохід сторонніх осіб, порушення ґрунтового покриву, застосування хімічних засобів, усі види лісокористування тощо. Обмеження господарської діяльності визначені цим Законом і щодо інших територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

У зв'язку із зазначеним, навіть за рішенням Кабінету Міністрів України не може бути дозволено провадження діяльності, яка суперечить закону.

У випадку, якщо проведення розвідувальних робіт не суперечитиме цільовому призначенню земель (статтями 91, 96 Земельного кодексу України регламентовано, що власники земельних ділянок та землекористувачі зобов'язані забезпечувати використання земельних ділянок за цільовим призначенням) та режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду (наприклад, у разі проведення відповідно до законодавства розвідувальних робіт в межах господарської зони національного природного парку), то такі роботи можуть здійснюватися на підставі угоди з власниками землі або за погодженням із землекористувачами (як встановлено чинною редакцією частини першої статті 97 Земельного кодексу України, зміни до якої не вносяться).

Аналогічна ситуація має місце і щодо об'єктів охорони культурної спадщини.

У зв'язку із зазначеним проектом акта пропонується частину третю статті 97 Земельного кодексу України вилучити.

<http://zakon.rada.gov.ua>

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА

01.11.2013

Повідомлення про оприлюднення проекту Закону України "Про збереження ґрунтів та охорону їх родючості"

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту Закону України "Про збереження ґрунтів та охорону їх родючості" Міністерство аграрної політики та продовольства України оголошує про його публікацію.

Проект Закону України "Про збереження ґрунтів та охорону їх родючості" розроблений на виконання 215.1 Національного плану дій на 2013 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010-2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава" за участю наукових установ НААН, громадських організацій, та опрацьований іноземними експертами.

Метою прийняття Закону є визначення правових, економічних, екологічних та організаційних основ використання та збереження ґрунтів, охорони і відтворення їх родючості, встановлення основних принципів державної політики у цій сфері, вимог щодо збереження якісного стану ґрунтового покриву, захист його від негативних природних та антропогенних впливів.

Прийняття законопроекту повинно офіційно надати ґрунтам правовий статус, забезпечити їх охорону як особливого компоненту природного середовища та гарантуватиме збереження унікального ґрунтового покриву країни, його екологічних і продукційних функцій та створить необхідні умови для ефективного використання ґрунтових ресурсів без негативних наслідків для наступних поколінь.

Повний пакет документів до проекту Закону "Про збереження ґрунтів та охорону їх родючості" та Аналіз регуляторного впливу проекту Закону розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики України: www.minagro.gov.ua

Головний виконавець-Близнюк Павло Михайлович
Тел.594-19-62

Зауваження та пропозиції стосовно проекту у письмовій та електронній формі можна надавати протягом місяця за адресами:

1. Департамент землеробства Мінагрополітики, вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001; на e-mail rudyuk@minaprk.gov.ua;
2. ДУ "Держґрунтохорона" Мінагрополітики, вул. О. Теліги, 8, м. Київ, 04112, на e-mail zakon@gruntrod.gov.ua;
3. Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва, вул. Арсенальна, 9/11, Київ, 01011, на e-mail mail@dkrp.gov.ua

Метою розроблення проекту Закону є прийняття повномасштабного нормативно-правового акта рамкового типу, якій містить всі необхідні положення і норми, що регулюють правові взаємовідносини в цій сфері.

Проектом Закону передбачено встановлення основоположних принципів державної політики та правил, які б гарантували збереження унікального ґрунтового покриву країни, його екологічних і продукційних функцій та створення необхідних умов для ефективного використання ґрунтових ресурсів без негативних наслідків для наступних поколінь.

Законопроект спрямований на законодавче забезпечення:

раціонального використання та збереження ґрунтів України як важливого компонента довкілля та основного засобу сільськогосподарського виробництва, розширеного відтворення їхньої родючості;

дотримання землевласниками та землекористувачами науково обґрунтованих технологічних регламентів, правил високої культури землеробства, охорони ґрунтів при експлуатації, ліквідації та консервації об'єктів господарської та іншої діяльності;

своєчасного запобігання і усунення явищ деградації ґрунтів та можливих еколого-економічних ризиків, пов'язаних з неправомірним, екологічно небезпечним землекористуванням.

Проект Закону розроблено на виконання пункту 215.1 Національного плану дій на 2013 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010-2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава".

В аграрному виробництві переважно застосовуються терміни "земля", "земельна реформа", "земельні відносини", "земельна ділянка" і значно рідше «грунт», який фактично є визначальною складовою будь - якої земельної ділянки, яка залучається до сільськогосподарського виробництва.

На жаль, ґрунтовий покрив є одним з особливо вразливих об'єктів природи. Усі негативні зміни, що відбуваються із земельними ресурсами, стосуються, насамперед, ґрунтів. Сучасні обстеження ґрунтів свідчать, що їхній стан в останні десятиліття погіршився і досяг рівня близького до критичного.

Разом з тим до цього часу ґрунти не мають правового статусу і не визначені як окремий об'єкт правової охорони.

www.minagro.kiev.ua

27.11.2013

Повідомлення про оприлюднення проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Переліку документів, що підтверджують досвід роботи у сільському господарстві"

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Переліку документів, що підтверджують досвід роботи у сільському господарстві" (далі – проект постанови) Міністерство аграрної політики та продовольства України оголошує про його публікацію.

Дата оприлюднення: 27 листопада 2013 року

Стислий зміст проекту постанови:

Відповідно до абзацу третього статті 7 Закону України "Про фермерське господарство" перелік документів, що підтверджують досвід роботи у сільському господарстві, затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики.

Досвід роботи у будь-якій галузі народного господарства підтверджується записом у трудовій книжці - основним документом про трудову діяльність особи.

При цьому, в разі відсутності трудової книжки або її втрати, підтвердженням провадження особою трудової діяльності може бути дублікат трудової книжки чи довідка архівної установи про прийняття та звільнення з роботи, або трудовий договір (угода) між працівником і власником підприємства, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою.

Разом з тим, у разі ведення особистого селянського господарства досвід роботи у таких господарствах підтверджується на підставі даних, зазначених у Погосподарській книзі відповідно до Порядку обліку особистих селянських господарств сільськими, селищними та міськими радами, затвердженого наказом Державного комітету статистики України від 26 жовтня 2009 року № 409, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 19 січня 2010 року за № 44/17339.

Крім того, у зв'язку з тим, що фізичні особи-підприємці відповідно до законодавства не можуть самі на себе заводити трудові книжки, підтвердженням ведення фізичною особою-підприємцем діяльності у галузі сільського господарства є розширений витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

Повний пакет документів до проекту постанови та Аналіз регуляторного впливу проекту постанови розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України: www.minagro.gov.ua

Зауваження та пропозиції стосовно проекту постанови у письмовій та електронній формі можна надати протягом місяця за адресою:

Міністерство аграрної політики та продовольства України, вул. Хрещатик, 24, м. Київ, Україна, 01001;

e-mail: dovgal@minaprk.gov.ua; (виконавець Довгаль Костянтин Костянтинович, тел. (044) 278-56-10).

Проектом постанови пропонується затвердити перелік документів, що підтверджують досвід роботи у сільському господарстві, що їх вимагатимуть від осіб, які виявили бажання створити фермерське господарство та отримати у власність чи оренду земельну ділянку державної або комунальної власності.

Відповідно до абзацу третього статті 7 Закону України "Про фермерське господарство" перелік документів, що підтверджують досвід роботи у сільському господарстві, затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики.

Досвід роботи у будь-якій галузі народного господарства підтверджується записом у трудовій книжці - основним документом про трудову діяльність особи.

При цьому в разі відсутності трудової книжки або її втрати підтвердженням провадження особою трудової діяльності може бути дублікат трудової книжки чи довідка архівної установи про прийняття та звільнення з роботи, або трудовий договір (угода) між працівником і власником підприємства, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою.

Разом з тим у разі ведення особистого селянського господарства досвід роботи у таких господарствах підтверджується на підставі даних, зазначених у Погосподарській книзі відповідно до Порядку обліку особистих селянських господарств сільськими, селищними та міськими радами, затвердженого наказом Державного комітету статистики України від 26 жовтня 2009 року № 409, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 19 січня 2010 року за № 44/17339.

Крім того, у зв'язку з тим, що фізичні особи-підприємці відповідно до законодавства не можуть самі на себе заводити трудові книжки, підтвердженням ведення фізичною особою-підприємцем діяльності у галузі сільського господарства є розширений витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

Оскільки сільськогосподарське виробництво має сезонний характер, вважаємо, що три роки є періодом часу, достатнім для здобуття мінімально необхідних знань та вмінь з технологій використання земельних ресурсів і вирощування рослинницької та тваринницької сільськогосподарської продукції.

www.minagro.kiev.ua

08.11.2013

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження Порядку організації проведення аукціонів у провадженні у справах про банкрутство та вимог до їх організаторів стосовно майна державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує п'ятдесят відсотків"

Проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження Порядку організації проведення аукціонів у провадженні у справах про

банкрутство та вимог до їх організаторів стосовно майна державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує п'ятдесят відсотків" розроблено на виконання вимог частини 3 статті 49 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (у редакції Закону України від 22 грудня 2011 року № 4212-VI "Про внесення змін до Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом"), якою передбачено, що порядок організації проведення аукціонів у провадженні у справах про банкрутство та вимоги до їх організаторів стосовно майна державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує п'ятдесят відсотків (далі – боржник) установлюються органом, уповноваженим управляти державним майном.

Метою прийняття даного проекту наказу є встановлення, у відповідності із законодавством України, порядку організації проведення аукціонів у провадженні у справах про банкрутство та вимоги до їх організаторів стосовно майна боржників, які належать до сфери управління Міністерства аграрної політики та продовольства України, центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра аграрної політики та продовольства України (далі – ЦОБВ).

Зазначений проект наказу знаходиться на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України www.minagro.gov.ua (розділ "Регуляторні акти").

Зауваження та пропозиції стосовно проекту в письмовій та електронній формі можна надавати протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за такими адресами: Міністерство аграрної політики та продовольства України, вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001, тел. 044-278-71-30, факс 044-278-71-30, e-mail: novichkov@minaprk.gov.ua; виконавець – Новічков Олексій Володимирович

- Державна служба з питань регуляторної політики і розвитку підприємництва: 01001, вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, факс 044-254-43-78 e-mail: mail@dkrp.gov.ua.

Проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження Порядку організації проведення аукціонів у провадженні у справах про банкрутство та вимог до їх організаторів стосовно майна державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує п'ятдесят відсотків" розроблено на виконання вимог частини 3 статті 49 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (у редакції Закону України від 22 грудня 2011 року № 4212-VI "Про внесення змін до Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом"), якою передбачено, що порядок організації проведення аукціонів у провадженні у справах про банкрутство та вимоги до їх організаторів стосовно майна державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує п'ятдесят відсотків установлюються органом, уповноваженим управляти державним майном.

www.minagro.kiev.ua

18.11.2013

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України, Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України "Про визнання таким, що втратив чинність, наказ Міністерства аграрної політики України, Міністерства охорони здоров'я України та Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 21 січня 2005 року № 24/28/18"

З метою отримання зауважень і пропозицій до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України, Міністерства охорони здоров'я України та

Міністерства економічного розвитку і торгівлі України "Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства аграрної політики України, Міністерства охорони здоров'я України та Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 21 січня 2005 року № 24/28/18" (далі-проект наказу) Міністерство аграрної політики та продовольства України оголошує про його публікацію на офіційному веб-сайті Мінагрополітики України.

Проект наказу розроблено на виконання вимог пункту 16 Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731.

Метою проекту наказу є вилучення з нормативно правових актів положень, які стосуються ведення Мінагрополітики України реєстру атестованих виробників молока, молочної сировини і молочних продуктів для інформування про суб'єкти господарювання, які здійснюють виробництво молочної продукції.

Прийняття проекту наказу продиктовано необхідністю спрощення діяльності суб'єктів господарювання, дерегуляції підприємницької діяльності, гармонізації законодавства України із законодавством ЄС у частині видачі документів дозвільного характеру.

Проект наказу матиме позитивний вплив на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також відповідає принципам державної регуляторної політики.

Розробниками проекту наказу є Мінагрополітики України, МОЗ України та Мінекономрозвитку України.

Проект наказу та аналіз його регуляторного впливу розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Мінагрополітики України: www.minagro.gov.ua.

Зауваження та пропозиції стосовно проекту-наказу та аналізу регуляторного впливу в письмовій та електронній формі можна надавати за такими адресами:

- Міністерство аграрної політики та продовольства України, вул. Хрещатик 24, м. Київ, 01001, www.minagro.gov.ua;

E-mail: monchak@minark.kiev.ua (Мончак Олександр Петрович). Тел. 278-56-67.

- Державну службу України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва: 01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, факс: (044) 254-43-78, www.dkrp.gov.ua.

Проект наказу розроблений з метою вилучення з нормативно-правових актів положень, які стосуються ведення реєстру атестованих виробників молока, молочної сировини і молочних продуктів, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру та досягається шляхом визнання наказу Міністерства аграрної політики України, Міністерства охорони здоров'я України та Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 21 січня 2005 року № 24/28/18 таким, що втратив чинність.

Проект наказу справлятиме позитивний вплив на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, що займаються виробництвом молока, молочної сировини та молочних продуктів, громадян та держави, а також відповідає принципам державної регуляторної політики.

Проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України, Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України "Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства аграрної політики України, Міністерства охорони здоров'я України та Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 21 січня 2005 року № 24/28/18" (далі – проект наказу) підготовлений на виконання вимог пункту 16 Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших

органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731.

Прийняття проекту наказу продиктовано необхідністю спрощення діяльності суб'єктів господарювання з виробництва молока, молочної сировини та молочних продуктів, дерегуляції підприємницької діяльності, гармонізації законодавства України із законодавством ЄС у частині видачі документів дозвільного характеру.

www.minagro.kiev.ua

19.11.2013

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України "Про визнання таким, що втратив чинність, наказ Міністерства аграрної політики України та Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 21 січня 2005 року № 23/17"

З метою отримання зауважень і пропозицій до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України "Про визнання таким, що втратив чинність, наказ Міністерства аграрної політики України та Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 21 січня 2005 року № 23/17" (далі-проект наказу) Міністерство аграрної політики та продовольства України оголошує про його публікацію на офіційному веб-сайті Мінагрополітики України.

Проект наказу розроблено на виконання вимог пункту 16 Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731.

Метою проекту наказу є вилучення з нормативно-правових актів положень, які стосуються проведення атестації виробництва молока, молочної сировини і молочних продуктів суб'єктів господарювання, яку повинні проходити (здійснювати) оператори ринку молочних продуктів.

Прийняття проекту наказу продиктовано необхідністю спрощення діяльності суб'єктів господарювання, дерегуляції підприємницької діяльності, гармонізації законодавства України із законодавством ЄС у частині видачі документів дозвільного характеру.

Проект наказу є регуляторним актом, який справлятиме позитивний вплив на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також відповідає принципам державної регуляторної політики.

Розробниками проекту наказу є Мінагрополітики України та Мінекономрозвитку України.

Проект наказу та аналіз його регуляторного впливу розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Мінагрополітики України: www.minagro.gov.ua.

Зауваження та пропозиції стосовно проекту наказу та аналізу регуляторного впливу в письмовій та електронній формі можна надавати за такими адресами:

- Міністерство аграрної політики та продовольства України, вул. Хрещатик 24, м. Київ, 01001.

E-mail: monchak@minark.kiev.ua (Мончак Олександр Петрович). Тел.-278-56-67.

- Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва: 01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, факс: (044) 254-43-78, www.dkrp.gov.ua.

Метою проекту наказу є вилучення з нормативно-правових актів положень, які стосуються проведення атестації виробників молока, молочної сировини і молочних

продуктів, за результатами якої видається суб'єктам господарювання атестат виробництва молока, молочної сировини та молочних продуктів.

Прийняття проекту наказу зумовлене необхідністю спрощення державного контролю над підприємницькою діяльністю з метою стимулювання вільної конкуренції на ринках. А також підвищення рівня гармонізації законодавства України із законодавством ЄС у частині видачі документів дозвільного характеру.

Проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України "Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства аграрної політики України та Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 21 січня 2005 року № 23/17" (далі – проект наказу) підготовлений на виконання вимог пункту 16 Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731.

Прийняття проекту наказу зумовлене необхідністю спрощення державного контролю над підприємницькою діяльністю з метою стимулювання вільної конкуренції на молочному ринку. А також підвищенням рівня гармонізації законодавства України із законодавством ЄС у частині видачі документів дозвільного характеру.

При цьому безпечність і якість молочної продукції буде дотримано шляхом забезпечення норм санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного законодавства та відповідного контролю за станом виробництва, переробки молока, молочної сировини та виробництва молочних продуктів.

www.minagro.kiev.ua

21.11.2013

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження порядку розроблення та форми паспорта рибогосподарської технологічної водойми"

Для отримання зауважень та пропозицій до вищезазначеного проекту наказу, підготовленого з метою приведення нормативно-правових актів у відповідність із законодавством України, Міністерство аграрної політики та продовольства України оголошує про публікацію проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження порядку розроблення та форми паспорта рибогосподарської технологічної водойми"

Повний пакет документів до проекту наказу розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб - сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України: www.minagro.gov.ua.

Свої зауваження та пропозиції прохання надсилати до:

1. Міністерства аграрної політики та продовольства України (вул. Хрещатик 24, м. Київ, 01001, www.minagro.gov.ua).
2. Державного агентства рибного господарства України (вул. Артема, буд. 45-А, м. Київ, 04053, www.darg.gov.ua).

Строк, протягом якого від громадськості приймаються зауваження та пропозиції – один місяць з дня оприлюднення проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження порядку розроблення та форми паспорта рибогосподарської технологічної водойми".

Прийняття наказу надасть можливість упорядкувати нормативно-правові акти з порядку розроблення та форми паспорта рибогосподарської технологічної водойми, відповідно до Закону України "Про аквакультуру".

Відповідно до статті 8 Закону України "Про аквакультуру" та пункту 8 Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого Указом Президента України від 23 квітня 2011 року № 500, з метою забезпечення раціонального використання рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) та рибогосподарських технологічних водойм.

www.minagro.kiev.ua

22.11.2013

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про внесення змін до наказу Міністерства аграрної політики України від 13 листопада 2000 року № 226"

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про внесення змін до наказу Міністерства аграрної політики України від 13 листопада 2000 року № 226" Мінагрополітики України робить оголошення про його публікацію.

Повний пакет документів до проекту наказу розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України (www.minagro.gov.ua) та Державного агентства рибного господарства України (www.darg.gov.ua).

Зауваження та пропозиції стосовно проекту у письмовій та електронній формі можна надавати протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за адресою:

04053, м. Київ, вул. Артема, 45 а, Державне агентство рибного господарства України (e-mail: flot@darg.gov.ua), виконавець Заєць А.О., тел.: 426-39-00;

01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 24, Міністерство аграрної політики та продовольства України (www.minagro.gov.ua).

Метою розроблення проекту наказу є узгодження норм чинного законодавства України. У зв'язку з прийняттям Закону України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів", внесенням змін до Порядку здійснення технічного нагляду за суднами рибного господарства України, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 1999 року № 1583, та змінами організаційної структури і функцій органів, що здійснюють технічний нагляд за суднами рибної промисловості України, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, виникла потреба у приведенні діючих нормативно-правових актів до вимог діючого законодавства.

Проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про внесення змін до наказу Міністерства аграрної політики України від 13 листопада 2000 року № 226" розроблено з метою приведення у відповідність до вимог діючого законодавства України.

www.minagro.kiev.ua

25.11.2013

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження Інструкції про порядок здійснення штучного розведення, вирощування водних біоресурсів та їх використання у спеціальних товарних рибних господарствах"

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту зауважень та пропозицій до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження Інструкції про порядок здійснення штучного розведення, вирощування водних біоресурсів та їх використання у спеціальних товарних рибних господарствах" та аналізу регуляторного впливу зазначеного проекту Мінагрополітики України робить оголошення про його публікацію.

Повний пакет документів до проекту наказу Міністерство аграрної політики та продовольства України "Про затвердження Інструкції про порядок здійснення штучного розведення, вирощування водних біоресурсів та їх використання у спеціальних товарних рибних господарствах" розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України: (www.minagro.gov.ua)

Зауваження та пропозиції стосовно проекту та аналізу регуляторного впливу у письмовій та електронній формі можна надавати протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за адресою: 04053, м. Київ, вул. Артема, 45 а, Державне агентство рибного господарства України, e-mail: ihtio@darg.gov.ua, виконавець Скляренко Іван Віталійович (044) 486-63-14.

Мета проекту – регламентація порядку спеціального використання водних біоресурсів, який включає комплекс заходів, основною метою яких є підвищення рибопродуктивності рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) шляхом штучного відтворення водних біоресурсів, спрямованого формування видового складу (вселення, акліматизація, реакліматизація водних біоресурсів), поповнення запасів водних біоресурсів а також шляхом збереження та раціонального використання видів водних біоресурсів які раніше перебували у рибогосподарському водному об'єкті (його частині).

За останні роки законодавство України, що стосується використання водних біоресурсів, суттєво змінилося. Необхідність даного нормативно-правового акту зросла після прийняття в 2011 році Закону України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів".

Ціллю прийняття зазначеного проекту є усунення невідповідності організації та порядку рибогосподарської діяльності в спеціальних товарних рибних господарствах діючому законодавству, що відповідає сучасним реаліям.

Проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження Інструкції про порядок здійснення штучного розведення, вирощування водних біоресурсів та їх використання у спеціальних товарних рибних господарствах" (далі – проект наказу) розроблений відповідно до абзацу 11 статті 8 Закону України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів", підпункту 7.228 підпункту 7 пункту 4 та пункту 8 Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого Указом Президента України від 23 квітня 2011 року № 500.

Необхідність прийняття проекту наказу обумовлена діючим законодавством України, що зазнало суттєвих змін.

www.minagro.kiev.ua

25.11.2013

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про внесення змін до Положення про систему моніторингу риболовних суден"

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про внесення змін до Положення про систему моніторингу риболовних суден" Мінагрополітики України робить оголошення про його публікацію.

Повний пакет документів до проекту наказу розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України (www.minagro.gov.ua) та Державного агентства рибного господарства України (www.darg.gov.ua).

Зауваження та пропозиції стосовно проекту у письмовій та електронній формі можна надавати протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за адресою:

04053, м. Київ, вул. Артема, 45 а, Державне агентство рибного господарства України (e-mail: flot@darg.gov.ua), виконавець Заєць Алла Олегівна, тел.:426-39-00.

Метою розроблення проекту наказу є узгодження норм чинного законодавства України.

Проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України підготовлено у відповідності до Закону України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів", Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого Указом Президента України від 23 квітня 2011 року № 500 та з метою приведення нормативно-правового акта з безпеки мореплавства флоту рибної промисловості у відповідність до чинного законодавства.

www.minagro.kiev.ua

26.11.2013

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження режимів рибальства у 2014 році"

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження режимів рибальства у 2014 році" Мінагрополітики України робить оголошення про його публікацію.

Повний пакет документів до проекту наказу розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України (www.minagro.gov.ua) та Державного агентства рибного господарства України (www.darg.gov.ua).

Зауваження та пропозиції стосовно проекту у письмовій та електронній формі можна надавати протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за адресою:

04053, м. Київ, вул. Артема, 45 а, Державне агентство рибного господарства України (plichko_v@ukr.net), вик. Плічко Василь Федорович, тел.: 464-63-55;

01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 24, Міністерство аграрної політики та продовольства України (www.minagro.gov.ua).

Метою розроблення проекту наказу є впровадження організації промислу в Азово-Чорноморському басейні, дніпровських водосховищах та внутрішніх водоймах, а також здійснення відповідного державного контролю (нагляду) природоохоронними органами за регламентацією вилучення ресурсу загальнодержавного значення (водних біоресурсів) користувачами різних форм власності.

Шляхом досягнення вказаної мети є затвердження наказу Мінагрополітики України "Про затвердження режимів рибальства у 2014 році".

Проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження режимів рибальства у 2014 році" розроблено на виконання статей 8 та 31 Закону України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів" та підпункту 7. 211 пункту 4 Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого Указом Президента України від 23 квітня 2011 року № 500.

www.minagro.kiev.ua

3. ПОДІЇ, ФАКТИ

29.11.2013

Антимонопольний комітет України дав рекомендації органам контролю та сертифікації зерна

В Антимонопольному комітеті України відбулося засідання круглого столу з вирішення проблемних питань, пов'язаних з відвантаженням зерна на експорт, за участю представників задіяних в експортних операціях державних органів та суб'єктів господарювання.

Голова АКМУ Василь Цушко метою даного заходу назвав налагодження конструктивного діалогу між сторонами для попередження можливих порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

У ході круглого столу було обговорено порядок відвантаження зерна та продуктів його переробки на експорт, процедури обов'язкової сертифікації зерна та державного контролю за якістю та безпекою продукції для експорту, зокрема про наявність генно-модифікованих організмів під час її заготівлі, зберігання, переробки, а також питання переміщення товару по території України та здійснення експортних операцій суб'єктами господарювання.

За результатами засідання Антимонопольний комітет України надав рекомендації суб'єктам господарювання, які надають послуги, пов'язані з відвантаженням зерна на експорт, про запобігання порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Зміст даних Рекомендацій не конкретизується.

Інформаційна компанія "ПроАгро"

28.11.13

Мінагропрод вважає за необхідне створення робочих груп для обговорення зовнішньоторговельних відносин в аграрній сфері у форматі Україна -МС - ЄС

Міністерство аграрної політики та продовольства України підтримує ідею створення робочих груп, які займалися б питаннями зовнішньоторговельних відносин в аграрній галузі між Україною, Митним союзом і Євросоюзом. Про це 28 листопада під час засідання Громадської ради в Мінагропроді повідомив глава міністерства Микола Присяжнюк.

Як наголошується в повідомленні, ідея створення експертних груп належить Громадській раді при Мінагропроді. Зокрема, члени ради пропонують за участю провідних громадських організацій аграрного профілю створити робочі групи, які займатимуться питаннями розробки довгострокової стратегії розвитку експорту аграрної продукції і створенням пропозицій щодо можливості надання фінансової допомоги Україні з боку ЄС і збільшення інвестицій для прискорення реформування аграрного сектора.

Крім того, міністр підкреслив, що в рамках діалогу Україна-МС-ЄС міністерство вважає за необхідне підняття питання з гармонізації технічних регламентів МС і євростандартів, а також додержання правил зони вільної торгівлі з боку обох об'єднань.

М.Присяжнюк також зазначив, що Україна ініціюватиме скасування митних зборів на цукор і карамель, які діють в МЗ.

За його словами, зі свого боку Україна гарантує створення сприятливого інвестиційного клімату в аграрній галузі і вільний доступ продукції ЄС і МС на український ринок.

АПК -інформ

28.11.2013

Мінагрополітики підвищило прогноз експорту зернових з України до 32,5 млн. т

Міністерство аграрної політики і продовольства очікує, що українські аграрії в 2013/14 МР (липень - червень) поставлять на зовнішні ринки 32,5 млн. т зернових, тоді як раніше міністерство прогнозувало експорт зерна на рівні 30 млн.т.

Цього року Україна матиме друге місце в світі з експорту зернових. Це буде десь 32,5 млн.т", - повідомив перший заступник міністра аграрної політики і продовольства України Іван Бісюк.

При цьому він зазначив, що валовий збір зернових в країні складе 61,5 млн.т.

Як повідомлялося, раніше Мінагрополітики очікувало експорт зерна з України в 2013/14 МР на рівні 29-30 млн.т, що є абсолютним рекордом для незалежної України. Раніше прогноз урожаю зернових і зернобобових в поточному році становив близько 60 млн.т проти 46,2 млн.т, зібраних українськими аграріями в 2012 р.

Інформаційна компанія "ПроАгро"

26.11.2013

Мінагрополітики України не бачить проблеми в непідписанні угоди про асоціацію з Євросоюзом

У разі непідписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом український агропромисловий комплекс втратить ряд привілеїв, однак ніякої катастрофи на ринку не відбудеться. Про це заявив перший заступник міністра аграрної політики і продовольства України Іван Бісюк.

"Асоціація дає нам квоту на безмитну поставку, наприклад, 950 тис. т пшениці і 600 тис. т кукурудзи. Це, звичайно, шкода втратити, тому що це плюс до того, що ми маємо на сьогоднішній день. Але розмови про те, що у нас буде катастрофа у зерновій галузі, якщо ми не підпишемо асоціацію з ЄС, - брехня", - сказав перший заступник міністра.

За його словами, Україна успішно співпрацює з ЄС у сфері торгівлі зерном і, в будь-якому випадку, цей ринок залишається важливим для країни. Однак І. Бісюк підкреслив, що для українського АПК важливі всі ринки і виділяти якийсь із них не варто.

"Для аграрного сектора всі ринки важливі, будь-то Африка, Азія, Далекий Схід, Європа чи Митний Союз", - зазначив він.

Раніше президент Української зернової асоціації Володимир Клименко заявив про те, що втрата ринку Європейського Союзу, у разі введення санкцій для України з боку ЄС, призведе до краху вітчизняного агропромислового комплексу.

Про можливі втрати заявили також і вітчизняні виробники курятини. За словами голови Спілки птахівників України Олександра Бакуменко, експорту українського м'яса птиці в ЄС без підписання угоди Асоціації не буде.

Інформаційна компанія "ПроАгро"

25.11.2013

Втрата ринку ЄС стане крахом вітчизняного агропромислового комплексу - УЗА

Втрата ринку Європейського Союзу в разі введення санкцій для України з боку ЄС негативно позначиться на вітчизняному аграрно-промисловому комплексі. Про це заявив президент Української зернової асоціації (УЗА) Володимир Клименко.

"Україна - найбільший постачальник зерна та продуктів його переробки в ЄС. Втрата ринку ЄС для українського АПК, у разі введення санкцій, мит, припинення кредитування і згорання інвестицій, буде крахом АПК", - вважає В. Клименко.

При цьому він нагадав, що Україна не постачає зерно на ринок країн Митного Союзу (Росія, Білорусь, Казахстан).

УНІАН

25.11.2013

ВР України може ввести 15 %-ве мито на експорт ріпаку

Народний депутат Віталій Немілюстивий (позафракційний) пропонує ввести в Україні експортне мито на ріпак в розмірі 15 % його митної вартості (але не менше 30 євро за одиницю товару). Відповідний законопроект № 3658 про встановлення ставок вивізного (експортного) мита на ріпак зареєстрований у парламенті 21 листопада 2013.

Як наголошується в пояснювальній записці до документа, введення мит на ріпак, велика частина якого йде на експорт (основні покупці - країни Євросоюзу),

стимулюватиме його переробку на біодизельне паливо всередині країни.

Автор законопроекту також зазначає, що при збільшенні посівів ріпаку до 1,5 млн. га та налагодженні переробних потужностей сільське господарство країни зможе повністю перейти на біопаливо.

АПК -Інформ

22.11.2013

Уряд затвердив порядок видачі ветеринарних документів - Мінагропрод

21 листопада на засіданні Кабінету Міністрів України було прийнято постанову "Про затвердження порядку видачі ветеринарних документів".

На сьогоднішній день, як наголошується в повідомленні, ветеринарні документи є єдиними документами дозвільного характеру, які підтверджують (в оригіналі) якість і безпеку продукції, здоров'я і благополуччя тварин. Шляхом видачі даних документів реалізується одне з основних завдань Держветфітослужби, а саме - забезпечення епізоотичного благополуччя країни.

Прийнятий проект постанови пропонує наказом Мінагропроду затверджувати форми бланків ветеринарних документів, а також їх опис, правила заповнення, зберігання та обліку, оскільки нормативно-правове забезпечення в зазначеній сфері здійснює профільне міністерство.

Крім того, ветеринарні документи підтверджують придатність харчових продуктів для споживання людиною і є обов'язковою умовою для супроводу підконтрольних об'єктів при експорті.

АПК -Інформ

22.11.2013

Уряд України здешевив послуги на переміщення зерна - Мінагропрод

21 листопада на засіданні Кабінету Міністрів України було прийнято постанову, що передбачає здешевлення адміністративних послуг, які надаються всім суб'єктам господарювання, які здійснюють переміщення зерна.

Зокрема, як зазначається в повідомленні, до 30 червня 2014 р. буде на 50 % зменшено вартість отримання фітосанітарного та карантинного сертифікатів, а також фітосанітарного сертифіката на реекспорт при переміщенні зерна та продуктів його переробки.

АПК -Інформ

22.11.2013

ВР України може зменшити експортні мита на живу худобу та шкіряну сировину до 5%

Народний депутат України від Партії регіонів Олександр Герєга та позафракційні депутати Сергій Лабазюк, Віктор Тимошенко, Ігор Єремєєв та інші пропонують зменшити експортні мита на живу худобу та шкіряну сировину до 5%. Про це йдеться в законопроекті № 3654 "Про внесення змін до Закону України "Про вивізне (експортне) мито на живу худобу та шкіряну сировину" про диференціацію ставок", текст якого розміщено на сайті Верховної Ради України.

"Протягом тривалого часу рівень закупівельних цін на велику рогату худобу (ВРХ) (станом на 1 серпня 2013 р. по 10-11 грн./кг живої маси) не відшкодовуватиме витрати на його виробництво (собівартість вирощування ВРХ в 2012 р. становила 17,54 грн./кг). Такий дисбаланс призводить до хронічної збитковості вирощування ВРХ протягом останніх років", - йдеться в пояснювальній записці до законопроекту.

Після вступу України до СОТ експортне мито з 50% зменшилось, і, згідно з чинним законодавством, у 2013 р. в Україні фактично застосовується експортне мито на ці товари на рівні 25 %.

"Проте це не врятувало галузь. Тому такі обмеження у вигляді експортного мита на живу худобу на рівні 25 % потребують коригування, а економічні реалії вимагають її зменшення до 5%, що усуне існуючі дискримінаційні умови для вітчизняного виробника в порівнянні з імпортерами шляхом вирівнювання експортних

та імпорتنих мит", - йдеться в пояснювальній записці до законопроекту.

Такі зміни в законодавстві, на думку авторів, сприятимуть стабілізації виробництва яловичини в країні і зроблять її видатним експортним продуктом України.

АПК -Інформ

21.11.2013

Аграрні асоціації закликають до якнайшвидшого скасування обов'язкової сертифікації зерна

Аграрні асоціації України просять народних депутатів якомога швидше прийняти у другому читанні та в цілому законопроект № 2459 "Про внесення змін до закону України "Про зерно та ринок зерна (щодо дерегуляції ринку зерна)", що передбачає скасування сертифікації якості зерна при внутрішніх перевезеннях. Про це повідомив президент Української зернової асоціації (УЗА) Володимир Клименко.

"Українська зернова асоціація та всі інші асоціації агропромислового комплексу, а також "Укрзалізниця", просимо народних депутатів сьогодні прийняти закон № 2459. Тому що у нас простоює залізничний і автомобільний транспорт", - сказав він.

За словами Клименка, 50 % часу, який йде на перевезення зерна залізничним транспортом, витрачається на очікування сертифіката якості продукції та інших документів, що призводить до зниження оборотності вагонів і, як результат, їх браку. Клименко підкреслив, що іноді вагони простоюють по 5 діб в очікуванні необхідної документації.

Чинне законодавство передбачає обов'язкове отримання сертифіката якості зерна та продуктів його переробки у всіх випадках переміщення його по території України та експортно-імпорتنих операціях.

21 травня Верховна Рада прийняла в першому читанні проект закону про внесення змін до Закону України "Про зерно та ринок зерна в Україні" (щодо дерегуляції ринку зерна), який, зокрема, передбачає відхід від практики обов'язкової сертифікації якості всього зерна та продуктів його переробки, а також передбачає безстрокову сертифікацію послуг зі зберігання зерна.

УНІАН

21.11.2013

Уряд України планує затвердити план заходів для розширення зрошуваних площ

Уряд планує затвердити план заходів, який передбачає модернізацію інженерної інфраструктури внутрішньогосподарських зрошувальних систем та системи стимулювання з боку держави розширення зрошуваних площ. Про це 21 листопада заявив прем'єр-міністр України Микола Азаров.

Він зазначив, що розширення площ зрошуваних земель у південних областях має надзвичайно велике значення для найбільш повного використання аграрного потенціалу України і зменшення залежності врожайності від зміни клімату. З наявних 2,2 млн. га зрошуваних земель фактично поливається менше 30 % - до 600 тис. га.

"Саме тому ми плануємо затвердити план заходів, який передбачає модернізацію інженерної інфраструктури внутрішньогосподарських зрошувальних систем та системи стимулювання з боку держави розширення зрошуваних площ", - зазначив М.Азаров.

АПК -Інформ

21.11.2013

Профільний комітет ВР України рекомендує парламенту відхилити законопроект про передачу сільгоспземель держзембанку

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин Верховної Ради України рекомендує парламенту відхилити законопроект (реєстр. № 3523) про передачу 10 млн. га державних земель сільськогосподарського призначення у власність Державного земельного банку.

Нагадаємо, також зазначеним документом пропонується надати держзембанку

дозвіл на купівлю сільгоспземель до зняття мораторію на їх оборот, який, згідно з чинним законодавством, триватиме до 1 січня 2016

АПК -Інформ

20.11.2013

ВР відмовилася скасувати експортне мито на насіння соняшнику

Народні депутати України не прийняли законопроект № 2692 "Про внесення змін до закону України "Про ставки вивізного (експортного) мита на насіння деяких видів олійних культур" щодо скасування вивізного (експортного) мита на насіння соняшника". За відповідне рішення проголосували всього 38 народних депутатів (з 226 необхідних).

Законопроект пропонує скасувати експортне мито на насіння соняшнику.

"Однією з експортоорієнтованих галузей сільського господарства в Україні є масло-жирова галузь, більше 80% продукції якої експортується за межі країни. Це одна з небагатьох галузей, яка забезпечує, навіть в умовах світової фінансової нестабільності, постійне надходження валютної виручки до державного бюджету. Обмеження з експорту насіння соняшнику (як подрібнених, так і роздрібнених) мають негативні наслідки для продовольчого ринку", - йдеться в пояснювальній записці.

Тому, на думку авторів законопроекту, скасування експортного мита на насіння соняшнику обґрунтовується необхідністю забезпечення чіткого виконання Україною своїх міжнародних зобов'язань та уникнення несприятливого впливу застосування вивізного мита на національну економіку.

Ставка експортного мита на насіння соняшнику становить 10 % митної вартості товару.

РБК-Україна

15.11.2013

За рік в Україні кількість фермерських господарств скоротилося на 36 % - Укрдержреєстр

В Україні станом на 10 листопада 2013 зареєстровано 42,7 тис. юридичних осіб різної організаційно - правової форми (ОПФ), з яких 32,5 %, або 28,8 - це товариства з обмеженою відповідальністю. В цілому, порівнюючи з аналогічним датою минулого року, кількість суб'єктів великого та середнього бізнесу в країні виросло більш ніж на 6 %. Про це повідомила прес -служба Державної реєстраційної служби України.

Однак по окремих організаційно-правовими формами спостерігається динаміка до зменшення. Так, помітно скоротилася кількість товариств з додатковою відповідальністю - зі 141 10 листопада 2012 р. до 91 в цьому році, а також фермерських господарств - на 36 % (з 1260 до 804).

Інформаційна компанія "ПроАгро"

13.11.2013

У 2013 р. українські аграрії залучили кредитів на суму 13 млрд. грн.

Вітчизняні аграрії стали отримувати більше кредитів. Так, на початок листопада вони залучили 13 млрд. грн. кредитних коштів, що на 3 млрд. більше, ніж торік. Всього цього року банківськими позиками скористалися 2,6 тисячі сільгосп підприємств і фермерів.

Так, аграрії залучили 8,1 млрд. грн. короткострокових кредитів, майже 2,2 млрд. - середньострокових і 2,7 млрд. - довгострокових. Значна частина цих коштів була витрачена на проведення осінньо-польових робіт.

"Для осінньо-польових робіт аграрії залучили 2,7 млрд. грн. банківських кредитів. І хоча роботи в полі вже практично завершені, сільгоспвиробникам необхідні оборотні кошти на зберігання і транспортування врожаю, підготовку до весняної посівної кампанії", - зазначив глава аграрного відомства Микола Присяжнюк.

Водночас, згідно з даними проекту USAID Агроінвест, на кінець 2012 р. частка кредитів, виданих українськими банками сільгоспвиробникам, становила всього 4,1 %

від їх загального кредитного портфеля. І все ж, незважаючи на настільки низький показник, обсяг агрокредитування з року в рік збільшується. Так, за період з 1 липня 2008 по 1 липня 2012 р. кредитний портфель банків, спрямований на агросектор, збільшився з 16,3 млрд. грн. до 33,9 млрд. грн.

Інформаційна компанія "ПроАгро"

07.11.2013

Мінагрополітики не виключає обмеження експорту зернових в 2013/14 МР

Хоча в нинішньому році Україна збрала рекордний урожай зерна (порядком 60 млн. т в порівнянні з 46,2 млн. т в минулому сезоні), аграрні чиновники загрожують трейдерам новими обмеженнями експорту.

Глава Міністерства аграрної політики і продовольства Микола Присяжнюк днями повідомив, що до 10 листопада його відомство детально вивчить ситуацію на зерновому ринку для того, щоб зрозуміти, чи існує загроза продовольчої безпеки країни. Після чого буде прийнято рішення про регулювання відвантажень на зовнішні ринки. Якщо це відбудеться, то, швидше за все, обмеження почнуть діяти з початку наступного року.

Трейдери підозрюють, що чиновники спробують використовувати вже апробовану в минулі роки схему: змусять їх підписати меморандум, що передбачає узгодження щомісячних обсягів експорту з Мінагрополітики. Аргументи влади прості: через проблемну осінньої посівної види на урожай-2014 досить туманні, так що стратегічний запас зерна країні не завадить. Тому не виключений і більш жорсткий варіант регулювання експорту - введення квот.

Теоретично звістка про можливе квотування експорту з початку наступного року має змусити селян стати поступливішими і збільшити продажі зерна, адже якщо межі закриють, ціни на врожай можуть завалитися.

Водночас, природним обмежувачем експорту може стати пропускна здатність транспортної інфраструктури, що не дозволяє зараз вивозити за кордон понад 3 млн. т зернових на місяць. Враховуючи, що за чотири місяці нового 2013/14 МР (липень - червень) Україна вивезла за кордон менше 10 млн. т зернових, а січень і червень традиційно є "провальними" для експорту місяцями, обсяг зовнішньоторговельних поставок зерна цього року замість прогнозованих профільним міністерством 30 млн. т на ділі може не досягти і 25 млн. т.

<http://www.depo.ua/>

05.11.2013

Мінагрополітики має намір зберегти податкові пільги для аграріїв - Микола Присяжнюк

Міністерство аграрної політики і продовольства розраховує зберегти існуючі податкові пільги для аграріїв, незважаючи на вимогу Міжнародного валютного фонду про скорочення галузевих пільг, як однієї з умов відновлення фінансування української економіки. Про це повідомив глава аграрного відомства України Микола Присяжнюк в кулуарах засідання Ради вітчизняних та іноземних інвесторів.

"Я скажу так: МВФ повинен діяти і діятиме в рамках підписання СОТ і в рамках документів про зону вільної торгівлі. За протоколами СОТ пільги для аграріїв у нас передбачені, і це питання відстоювалось", - сказав міністр.

У другій половині жовтня в Україні працювала місія Міжнародного валютного фонду, метою якої було проведення переговорів з владою, а також оцінка економічної ситуації в Україні.

У рамках умов продовження співпраці місія МВФ запропонувала прийняти ряд заходів економічного та фінансового характеру, в тому числі і переглянути діючий перелік галузевих пільг.

"Я переконаний, що скорочення пільг не стосується аграрного сектору", - зазначив М. Присяжнюк.

УНІАН

4. АНАЛІТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ЦІЛЬОВОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА НА ПЕРІОД ДО 2015 РОКУ

Сеперович Н. В.,

канд. екон. наук, експерт ІРАР

Державна цільова програма розвитку українського села на період до 2015 року (Програма) приймалася для подолання негативних явищ у галузі сільського господарства та забезпечення розвитку сільських територій.

Метою Програми є забезпечення життєздатності сільського господарства, його конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринку, гарантування продовольчої безпеки країни, збереження селянства як носія української ідентичності, культури і духовності.

Державним замовником, координатором і керівником Програми визначено Мінагрополітики України. Також виконавцями Програми були ще 11 міністерств, 3 державні комітети та НААН.

Загальний бюджет Програми становить 128,2 млрд. грн., у тому числі кошти державного бюджету – 120,7 млрд. грн., місцевого бюджету – 11,2 млрд. грн., з інших джерел – 7.4 млрд. грн.

За період виконання I і II етапів Програми (2008-2011рр.) з державного бюджету було спрямовано 54 млрд. грн., або 72,9% від прогнозованого на цей період обсягу коштів (74,1 млрд. грн.). Співвиконавцями Програми було освоєно 8,3 млрд. грн., що складає 15,4% від загального обсягу виділених коштів у цей період.

У рамках реалізації Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року було досягнуто окремі індикативні (результативні) показники, а по окремих намітилась позитивна тенденція.

Так, за період виконання Програми (2008-2012 рр.) темпи зростання середньої заробітної плати у сільському господарстві перевищують темпи зростання заробітної плати в цілому по економіці країни. У період 2008-2012 рр. середня заробітна плата у сільському господарстві зросла у 4,75 проти 3,75 в цілому по економіці країни. При цьому співвідношення між середньою заробітною платою у сільському господарстві та середньою в цілому по економіці країни має тенденцію до скорочення - у 2012 р. – 1,46 (у 2005 р. було 1,84).

Намітилась позитивна тенденція щодо збільшення виробництва валової продукції сільського господарства - у 2012р. порівняно з 2006р. збільшення у 1,32 рази. Проте, цей показник нижчий за прогнозований Програмою, яким передбачалось, що у 2015р. порівняно з 2006р. виробництво валової продукції сільського господарства мало зрости у 1,6 рази. Очікується, що у 2013 р. вартість валової продукції сільського господарства (у цінах 2010 р.) складе 244,1 млрд. грн., що на 9,3% більше проти попереднього року, проте нижче показника, визначеного Програмою.

Обсяги виробництва зернових, соняшнику, картоплі, овочів за останні роки вже перевищували показники 1990р. та прогнозні показники виконання Програми. Очікується, що у 2013р. виробництво зернових культур складатиме близько 60 млн. тонн (Програмою прогнозувалось у 2015 р. – 50 млн. тонн), олійних культур – 15,2 млн. тонн (прогноз - 14 млн. тонн), овочів – більше 10 млн. тонн (прогноз - 8 млн. тонн), яєць – більше 19,2 млрд. штук (прогноз - 17 млрд. штук).

Також виробництво окремих видів продовольчих товарів досягло обсягів, які прогнозувалися Програмою на 2015 рік – борошно, крупи (2009 рік), маргарин (2009-2011рр.).

У 2012 р. в усіх категоріях господарств було зупинено скорочення поголів'я ВРХ. Було отримано приріст поголів'я ВРХ - 4,9%, свиней – 2,8%, птиці – 6,6% (до показників 2012 р.).

Результатом Програми є також збільшення надходження від сплати податків і зборів підприємствами аграрного сектору до зведеного бюджету України за 2008-2012рр. збільшилося у 2,4 рази.

У період 2008-2012рр. було залучено кредитних ресурсів від 3,6 до 13,5 млрд. грн. – ріст майже у 3,8 рази.

За аналізований період відбулося збільшення експорту сільськогосподарської продукції і продовольчих товарів. У період 2008-2012рр. обсяги експорту збільшилися від 10,9 до 18,2 млрд. дол. США або в 1,7 рази. Обсяги імпорту збільшилися за цей період від 6,5 до 7,9 млрд. дол. США або в 1,2 рази. У 2012р. до 2008р. зовнішньоторговельне сальдо збільшилося у 2,3 рази і складало 10,3 млрд. дол. США.

У 2008-2012рр. частка експорту продукції аграрного сектору у загальному експорті зріс від 16,8 % у 2008р. до 19,25 у 2012р.

Важливим показником результативних показників виконання Програми є споживання населенням основних продуктів харчування в обсягах, що відповідають визначеним раціональним нормам споживання. Обсяг споживання населенням досягли прогнозованого Програмою на 2015 рік і перевищили раціональні норми споживання в розрахунку на одну особу за рік: яєць (307 штук при нормі 300 штук), хліба та хлібопродуктів (110 кг), картоплі (140,2 кг при нормі 125 кг), цукру (38 кг), овочів (163,4 кг при нормі 160 кг).

Реалізація Програми здійснюється за **7-ми напрямками**, які включають 98 заходів. У 2008-2011 роках **виконувалося 73 заходи**.

Напрямок 1. Розвиток соціальної сфери та сільських територій

Програмою за цим напрямком у 2008-2011рр. із 17 заходів, які передбачались, виконувалось лише **11 заходів**. Фактично було використано **1,58 млрд. грн. або 14,1%** від прогнозованого обсягу, з них кошти державного бюджету – 1,51 млрд. грн. (17,6%). Основні кошти були використані на: розвиток підприємництва – 163 млн. грн., розвиток мережі сілких доріг – 449,3 млн. грн., житлове будівництво і комунальне господарство – 384,4 млн. грн., розвиток освіти у сільській місцевості – 441,6 млн. грн. інші. Здійснено паспортизацію 26,2 тисяч сільських населених пунктів (94,7% від їх загальної кількості), проте матеріали паспортизації не узагальнені і не затверджені.

За цей період не виділялися кошти з державного бюджету на:

- компенсацію витрат, понесених підприємствами АПК з будівництва об'єктів соціальної сфери у сільських населених пунктах (передбачалось – 400 млн. грн.);
- розвиток депресивних територій (250,5 млн. грн.).

Напрямок 2. Розвиток аграрного ринку

Програмою за цим напрямком у 2008-2011рр. із 43 заходів, які передбачались, виконувалось лише **34 заходів**. Фактично було використано **20,0 млрд. грн. бюджетних коштів або 79,3%** від прогнозованого обсягу. Основні кошти були використані на:

- розвиток галузі рослинництва - 2,8 млрд.грн. (14%);
- розвиток галузі тваринництва – 2,1 млрд. грн. (10,5%);
- формування державного продовольчого резерву, проведення заставних а інтервенційних операцій на організованому ринку – 10,4 млрд. грн. (52%);
- охорону і підвищення родючості ґрунтів, екологізацію сільськогосподарського виробництва, удосконалення системи моніторингу земель, меліорацію земель – 3,8 млрд. грн. (19%);
- на придбання с/г техніки та обладнання вітчизняного виробництва – 0,6 млрд. грн. (3%);

- інші - 0,3 млрд. грн.

Напрямок 3. Фінансове забезпечення аграрного сектору

Програмою за цим напрямом у 2008-2011рр. із 4 заходів, які передбачались, виконувалось лише **3 заходи**. Фактично було використано **4,39 млрд. грн. бюджетних коштів або 58,4%** від прогнозованого обсягу. Основні кошти були використані на:

- надання державної підтримки у кредитуванні підприємств АПК (здешевлення кредитів) – 2529,5 млн. грн.;
- здешевлення страхових премій – 73 млн. грн.;
- компенсація втрат Пенсійного фонду шляхом застосування с/г підприємствам зниженої ставки внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування – 1793,4 млн. грн., що у 1,1 рази перевищує прогнозний обсяг (1686,6 млн. грн.), передбачений Програмою.

Напрямок 4. Удосконалення діючих інструментів та реформування системи управління в аграрному секторі

Програмою за цим напрямом у 2008-2011рр. із 9 заходів, які передбачались, виконувалось лише **6 заходів**. Фактично було використано **4,43 млрд. грн. бюджетних коштів або 64%** від прогнозованого обсягу.

Не фінансувалися та не виконувалися завдання:

- проведення ґрунтового аналізу проблем управління в аграрному секторі, які перешкоджають формуванню та реалізації ефективної довгострокової державної аграрної політики;
- концептуальне визначення та моделювання стратегії розвитку аграрного комплексу;
- розроблення методичних підходів до удосконалення діючих управлінських інструментів, що використовуються для надання державної підтримки;
- кредитування, страхування у податковій та тарифній політиці.

Напрямок 5. Професійна освіта

Програмою за цим напрямом у 2008-2011рр. із 17 заходів, які передбачались, виконувалось лише **10 заходів**. Фактично було використано **9,39 млрд. грн. бюджетних коштів, що на 12,2% більше** від прогнозованого обсягу. Підготовлено 321 спеціаліста за програмою "Магістр бізнес-адміністрування" для АПК (планувалось 800 осіб), 4971 фахівця з базовою економічною освітою (передбачалось 1000 осіб). Підвищено кваліфікацію 18085 чол., здійснено підготовка кадрів для АПК – 77486 чол.

Напрямок 6. Аграрна наука

Програмою за цим напрямом у 2008-2011рр. виконувалось **7 заходів**, які і передбачались. Фактично було використано **2,15 млрд. грн. бюджетних коштів**, що складає **86%** від прогнозованого обсягу. Зокрема: здійснення прикладних наукових та науково-технічних розробок, проведення фундаментальних досліджень у сфері природничих і технічних наук інші. У підпорядкуванні Мінагрополітики – **27** науково-дослідних установ.

Напрямок 7. Розвиток дорадництва

Програмою за цим напрямом у 2008-2011рр. виконувався один захід з прогнозним обсягом державного фінансування 44,8 млн. грн. Фактично було використано **7 млн. грн. бюджетних коштів**, що складає **15,6%** від прогнозованого обсягу. В Україні працюють **70** сільськогосподарських дорадчих служб.

ОСНОВНІ ПРІОРИТЕТИ СПІЛЬНОЇ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ (САП) КРАЇН ЄС

Сеперович Н. В.,
канд. екон. наук, експерт ІРАР

Пріоритети САП країн ЄС важливі для України як цільові орієнтири для формування і реалізації виваженої сучасної аграрної політики, яка б забезпечувала збалансованість сільськогосподарського і сільського розвитку.

Основні положення Стратегії розвитку аграрного сектору на період до 2020 року (прийнятої розпорядженням КМ України від 17 жовтня 2013 року № 806-р) відповідають узгоджуються з новим програмним періодом 2014-2020рр. САП країн ЄС у частині:

пріоритету сільського розвитку шляхом орієнтації політики на: соціоекономічний розвиток громад; ефективного використання локальних ресурсів для збереження екосистем та попередження негативних ризиків зміни клімату; впровадження інновацій в сільській економіці; підвищення конкурентоспроможності фермерів та їх залучення до ланцюгів доданої вартості.

стимулювання розвитку партнерських стосунків із переробними підприємствами та гарантування й захист прав сільськогосподарських виробників шляхом розвитку професійних та неурядових організацій.

сприяння диверсифікації зайнятості в сільській місцевості (аграрної і не аграрної), що забезпечуватиме зростання сільської економіки.

Щодо Стратегії розвитку аграрного сектору на період до 2020 року

На сьогодні аграрний сектор є одним із бюджетоформуючих та найбільш перспективних у зовнішній торгівлі, тому його розвиток потребує чітко визначених векторів на перспективу.

Водночас на аграрний сектор покладається соціальне навантаження, яке пов'язане із соціально-економічним розвитком сільських територій та добробутом сільського населення (близько третини населення країни). Тому **Стратегія має і політичне навантаження.**

Необхідність оновлення стратегічних засад державної політики викликана тим, що з часу прийняття (2007 р.) Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року змінились економічні реалії і термін її дії близький до завершення.

Стратегія розроблена на засадах нових демократичних принципів, **суттєво змінено підходи до її підготовки**, вперше сконцентрувавши увагу **на створенні організаційно-економічних умов** для ефективного розвитку аграрного сектору.

Головним ідеологічним стрижнем Стратегії є місія аграрного сектора, яка полягає у **стабільному забезпеченні населення країни якісними і доступними харчовими продуктами та активній участі у вирішенні світової проблеми голоду.**

З цією метою передбачено необхідність створення умов для ефективного розвитку аграрного сектора у стратегічних пріоритетних напрямках, які передбачають єдність економічних, соціальних та екологічних інтересів суспільства.

Стратегія передбачає 7 напрямів

- **забезпечення продовольчої безпеки** держави як базової функції аграрного сектору;
- **удосконалення земельних відносин** з метою формування системи прозорих ефективних та соціально справедливих умов та гарантування прав учасників;
- **формування довгострокової мотивації** діяльності учасників аграрного ринку

через удосконалення фіскальної політики та бюджетної підтримки;

- **дерегуляція господарської діяльності**, розвиток саморегулювання ринків та адаптації технічного регулювання до міжнародних стандартів та вимог;

- **підвищення конкурентоспроможності** продукції сільського господарства та продовольства;

- **підтримка багатокладності** для ефективного розвитку галузей аграрного сектору економіки з використанням переваг різних укладів (залежно від мотивації виробників);

- **раціональне використання природних ресурсів**, залучених до господарського процесу в аграрному секторі.

По кожному з приведених напрямів визначені **пріоритетні заходи**, механізми реалізації яких будуть розкриті при підготовці проекту Програми.

Ключові позиції Стратегії:

- пріоритетна **пряма підтримка дрібних товаровиробників** та їх об'єднань (кооперативів);

- надання державної підтримки з **урахуванням соціально-економічної ролі господарств** для сільських громад та **дотримання агроекологічних вимог**;

- **диференціація** державної політики **щодо великих, середніх та малих господарств**;

- застосування **спеціального режиму оподаткування** відповідно до законодавства; удосконалення системи оподаткування сільськогосподарських товаровиробників;

- створення системи **земельної іпотеки** та розвитку **системи кредитного забезпечення аграрного сектору**, в тому числі застосування **аграрних розписок та електронних складських свідоцтв**;

- **державне регулювання обігу земель** сільськогосподарського призначення, розвиток **довгострокової оренди**;

- делегування частини повноважень щодо регулювання аграрного ринку **саморегульним об'єднанням** сільськогосподарських товаровиробників;

- адаптація **технічного регулювання** безпечності продукції до вимог ЄС;

- підтримка **запровадження програм адресної підтримки** малозабезпечених категорій населення;

- забезпечення поінформованості всіх учасників продовольчого ринку (**моніторинг** ринку сільськогосподарської продукції);

- **розширення географії** та номенклатури товарів **експорту**;

- створення умов для **поглибленої переробки продукції**, яка спрямовується на експорт;

- формування дієвої **інфраструктури аграрного ринку**;

- фінансування інноваційно-інвестиційних проектів **на засадах партнерства держави та бізнесу**;

- стимулювання користувача (власника) землі до **раціонального використання і охорони земель** сільськогосподарського призначення;

- розвиток **органічного виробництва** та регіональних торгових марок.

Підтримка багатокладності

Крупні агропідприємства дають 51% валового продукту АПК, а 49% – саме господарства населення. Проте, практично увесь експортний потенціал створюється якраз крупними агропідприємствами, а дрібні – виконують функцію забезпечення продовольчої безпеки.

Стратегією передбачається надавати можливість малим формам господарювання ввійти в організований ринок. Акцент робиться на малі, сімейні ферми та їх кооперативи.

На виконання Стратегії при підготовці програми основними завданнями є: підготувати низку заходів та інструментів із реалізації проблемних питань, які стосуються усіх категорій виробників сільськогосподарської продукції, але особливо господарств, що мають велику соціально-економічну роль для сільських громад, Стратегією визначено, що такі господарства мають використовувати переважно власну працю, вести товарне виробництво, орієнтовані на збільшення загального доходу, тож більше мотивовані до виробництва працемісткої сільськогосподарської продукції.

Проте, це не означає, що крупним товаровиробникам не буде приділено уваги. Всі діючі інструменти підтримки будуть збережені для всіх категорій товаровиробників (фіксований податок, пільговий режим оподаткування через ПДВ, кредитування, страхування, аграрні розписки, форвардні закупівлі, інші). Стратегією передбачається не збільшувати податкове навантаження на сільськогосподарських товаровиробників, тобто збереження пільгового режиму оподаткування згідно чинного законодавства.

Щодо пріоритетів Спільної аграрної політики (САП)

Спільна аграрна політика (САП) ЄС на всіх етапах її формування та розвитку охоплювала, насамперед, систему *ринкового регулювання та ціноутворення*.

Спочатку вона стимулювала **нарощення** обсягів сільськогосподарського виробництва, а пізніше - його **стримування**.

При цьому ринкові заходи САП стали доповнюватися політикою «неринкового характеру» у вигляді *прямого квотування, обмеження площ, продуктивності тварин* і ін.

"Неринкова аграрна політика" ЄС зумовлена значною заклопотаністю екологічними проблемами та низькою якістю життя у селі, нерівномірністю регіонального розвитку.

При реформуванні незмінними залишаються рівнопріоритетні цілі САП, які були закладені ще Римськими угодами, а саме:

- модернізація сільського господарства,
- стабільне функціонування ринку сільськогосподарської продукції,
- забезпечення доходів працівників, зайнятих у галузі на рівні, не нижчому за загальноприйняті стандарти життя європейців.

Завдяки системним зусиллям держав Союзу **європейська модель сільського господарства продовжує базуватися** на трьох чинниках:

1. фермерському господарстві сімейного типу,
2. багатофункціональній ролі галузі в національних економіках,
3. захисті доходів товаровиробників від ринкової і природної стихій.

Пріоритети САП ЄС на плановий період 2014-2020 рр.

Стратегія «Європа 2020» визначає три фактори зміцнення економіки:

- *розумне зростання* – розвиток економіки, що базується на знаннях і інноваціях;
- *сталий розвиток* – розвиток економіки, що базується на цілеспрямованому використанні ресурсів, екології і конкуренції;
- *всеосяжне зростання* – сприяння підвищенню рівня зайнятості населення, досягнення соціальної і територіальної згоди.

Визначені основні 5 напрямів діяльності, якими слід керуватися європейським державам:

- зайнятість,
- дослідження й інновації,
- зміна клімату і енергетика,

- освіта,
- боротьба з бідністю.

Три цілі аграрної політики на 2014-2020 рр.:

- 1) життєздатне виробництво продовольства,
- 2) стале використання природних ресурсів і пом'якшення наслідків зміни клімату,
- 3) збалансований сільський розвиток.

САП ЄС визначено 10 ключових засад цільового розподілу грошових субсидій для забезпечення:

- Доходності сільськогосподарського виробництва, орієнтованої на стимулювання економічного зростання і збільшення зайнятості у селі.
- Більш ефективні і гнучкі інструменти кризового менеджменту для розв'язання нових економічних проблем.
- Екологізація з метою досягнення довготривалої продуктивності і збереження екосистем.
- Додаткове інвестування у наукові дослідження та інноваційні розробки.
- Створення конкурентоспроможного і збалансованого ринкового ланцюга забезпечення продуктами харчування від виробника до споживача.
- Стимулювання заходів щодо захисту навколишнього середовища у сільському господарстві.
- Полегшення відкриття для фермерів-початківців власного сільгосп підприємства.
- Стимулювання зайнятості і підприємництва у сільських регіонах.
- Уважніше урахування інтересів структурно слабких регіонів.
- Проста і ефективна Спільна аграрна політика (спрощення деяких механізмів без втрати їх ефективності).

У новому програмному періоді 2014-2020 рр. порівняно з попереднім періодом (2007-2013 рр.):

скорочення частки САП у бюджеті ЄС з 39% у 2013 р. до 33% у 2020 р.

збережено пріоритет сільського розвитку шляхом **орієнтації політики на:** соціоекономічний розвиток громад; ефективне використання локальних ресурсів для збереження екосистем та попередження негативних ризиків зміни клімату; впровадження інновацій в сільській економіці; підвищення конкурентоспроможності фермерів та їх залучення до ланцюгів доданої вартості.

збільшується фінансування пільгового постачання безпечних продуктів харчування (головним чином, органічної продукції) в соціальні заклади, а також стимулюватиметься розвиток партнерських стосунків з переробними підприємствами та гарантування й захист прав сільськогосподарських виробників шляхом розвитку професійних та неурядових організацій.

визначено якісно нові пріоритети сільського розвитку, що сприятимуть підвищенню ефективності реалізації відповідних програм:

налагоджена взаємодія із фондами ЄС;

нові критерії для розподілу фондів між державами-учасницями; спрощено механізми існуючих заходів;

вдосконалена система управління ризиками;

розроблено нові пропозиції щодо моніторингу та оцінки виконання програм;

запроваджені схеми підтримки дрібних фермерів (фіксована щорічна виплата у розмірі від 500 до 1250 Євро незалежно від розміру господарства).

сприяння диверсифікації зайнятості в сільській місцевості (аграрної і не аграрної), що забезпечуватиме зростання сільської економіки.

Загальний обсяг видатків на прямі та маркетингові платежі скоротяться у 2014-2020 рр. порівняно з 2007-2013 рр. на майже 10%. Крім того, розмір прямих платежів буде змінено залежно від країни одержувача: для країн старих членів ЄС ці виплати будуть скорочені на 5% (з 282 Євро/га до 269 Євро/га), а для нових членів ЄС – збільшаться на 60% (з 119 Євро/га до 191 Євро/га).

Серед основних **відмінних характеристик сучасної САП ЄС (2014-2020 рр.)** порівняно з попереднім періодом (**2008-2013 рр.**) слід відзначити:

- перехід від підтримки виробництва окремих видів продукції до прямої підтримки сільськогосподарських товаровиробників, спрямованої на створення конкурентного середовища у сільськогосподарському виробництві, а також посилення екологічної безпеки за рахунок відмови від монокультури господарювання, що стимулюється виробничими субсидіями;

- розширення програм підтримки сільського розвитку, диверсифікації доходів у сільській місцевості за рахунок кооперації, поліпшення якості аграрної продукції та її маркетингу, дотримання базових стандартів захисту навколишнього середовища й утримання тварин, навчання новим технологіям, допомога молодим фермерам;

- перехід до політики „горизонтальної модуляції”, що передбачає збільшення бюджету на сільський розвиток і розширення екологічно безпечної діяльності за рахунок перерозподілу частини прямих платежів;

- виділення цільових субсидій на розвиток депресивних зон для підтримки життєвості регіонів, які характеризуються менш вигідними економічними і соціальними умовами для розвитку сільськогосподарського виробництва, або обмеження його на користь збереження навколишнього середовища;

- перехід до політики “перехресної відповідальності”, за якою запроваджується залежність виплати субсидій від дотримання базових екологічних вимог щодо стану сільськогосподарських угідь, умов гігієни та догляду за тваринами;

- запровадження цільової підтримки спеціальних заходів агроекологічного спрямування у процесі виробництва сільськогосподарської продукції: органічне сільське господарство; екстенсивне господарювання;

- екологічно доцільне заліснення та консервація сільськогосподарських земель залуження сільськогосподарських угідь; збереження сільських ландшафтів, пейзажів, зелених насаджень, заболочених ділянок, канал, лісопосадок, флори і фауни.

Акценти політики на 2014-2020 рр.:

- істотні поправки і зміни щодо адміністрування і інструментарію аграрної політики за двома структурними блоками САП: першим – щодо регулювання ринку і другим – щодо підтримки сільського розвитку.

Щодо регулювання ринку:

- введено обмеження на максимально можливий обсяг виплат на сільськогосподарське підприємство в рік;

- при визначенні розміру субсидій враховуватиметься кількість робочих місць;

- буде складено список видів діяльності, за яких не надаватиметься право на асигнування.;

З 2014р. застосовуватиметься особливий режим підтримки малих форм господарювання (до 10% річного бюджету прямих платежів у країні). Фермер отримуватиме одноразову виплату, при цьому передбачено спрощений контроль і подання заявки на одержання ПП, послаблення зобов'язань щодо екології і принципів перехресної відповідності (cross compliance). Щоб уникнути штучного подрібнення великих ферм для отримання цих спрощених субсидій, їх будуть виплачувати наявним малим фермам станом на 2014 р. або їх спадкоємцям.

Таким чином, у рамках ЄС намагаються виправити перекис чинної схеми розподілу ПП, яка зосереджує близько 80% виплат у 20% сільських господарств, що

зменшує конкурентоспроможність малих форм господарювання і не сприяє їх розвитку.

Система квот на цукор буде відмінено до 2017 р., згідно з чинним регулюванням завершується квот на молоко.

На 2014-2020 рр. передбачено збільшити фінансування заходів, які б стимулювали споживання, зокрема, програми безоплатного чи пільгового розподілу молока, фруктів і овочів у школах. Деякі цільові заходи за цим напрямом тепер будуть фінансуватися з бюджету II фінансового блоку САП та інших фондів ЄС.

Стимулювання екологізації сільського господарства у рамках САП ЄС забезпечуватиметься за допомогою схеми екологічно сприятливих платежів, так званих «зелених» платежів. На диверсифікацію культур (виращування не менше трьох), утримання постійних пасовищ, формування екологічних зон з консервацією 5%, згодом 7% землі, збереження біорізноманіття і елементів ландшафту) і на неї спрямовуватиметься 30% національного річного бюджету ПП. Субсидії на ці цілі встановлюються пропорційно площі сільгоспугідь без фіксації верхньої межі виплат фермеру.

На допомогу фермерським господарствам для вирішення завдань, пов'язаних з якістю ґрунту і води, зміною клімату (близько 30% бюджету програми розвитку сільських районів повинно бути виділено на агроекологічні заходи, підтримку органічного землеробства і проекти, пов'язані з інноваціями чи екологічними інвестиціями у цій сфері).

Підтримка сільського розвитку.

1. Сприяння передачі знань і інновацій у сільському і лісовому господарстві та у сільській місцевості конкурентоспроможності.

2. Підвищення і життєздатності всіх видів господарювання.

3. Сприяння організації продовольчого ланцюга постачання і управління ризиками у сільському господарстві.

4. Відновлення, збереження і зміцнення екосистем, які залежать від сільського і лісового господарства.

5. Стимулювання ефективного використання ресурсів і перехід до низьковуглецевої і стійкої до змін клімату економіки сільського господарства, продовольчого і лісового секторів.

6. Сприяння соціальній інтеграції, скороченню бідності і економічному розвитку в сільських районах.

Для реалізації цих пріоритетів намічено 20 основних заходів, зокрема, підтримка сільського господарства, «що базується на знаннях»; додаткова підтримка (до 3 тис. євро) ферм, що отримують сертифікат якості продукції;

підтримка «організованого сільгоспвиробництва» з кращою ринковою позицією (організацій продуцентів, «коротких» збутових ланцюгів тощо).

Передбачена підтримка несільськогосподарської економічної диверсифікації в аграрних регіонах (до 70 тис. євро на проект), розвитку органічного сільського господарства, створюваних фермерами спільних страхових фондів (компенсація фермерам, які втратили 30% свого доходу через негоду, різку волатильність ринків) тощо.

Довідково: У структурі запропонованого ЄК бюджету САП ЄС на 2014-2020 рр. видатки за I фінансовим блоком становлять 72,8%, за II фінансовим блоком – 23,2%, за додатковими напрямками, важливими за нових умов – 4%.

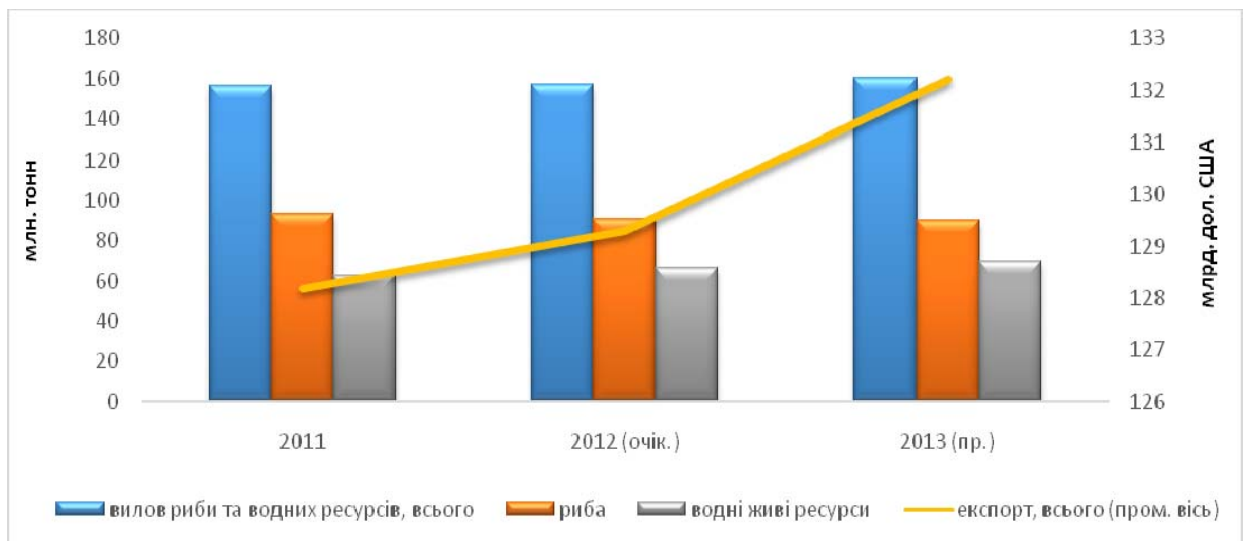
Вперше в особливий пакет виділені заходи щодо:

- розвитку наукових досліджень і інновацій у сільському господарстві;
- окремо виділено фінансування таких важливих напрямів як формування продовольчих резервів на випадок кризи у сільськогосподарському секторі та безпека продуктів харчування.

ВИЛОВ РИБИ ТА ДОБУВАННЯ ІНШИХ ВОДНИХ ЖИВИХ РЕСУРСІВ В СВІТІ У 2013 РОЦІ

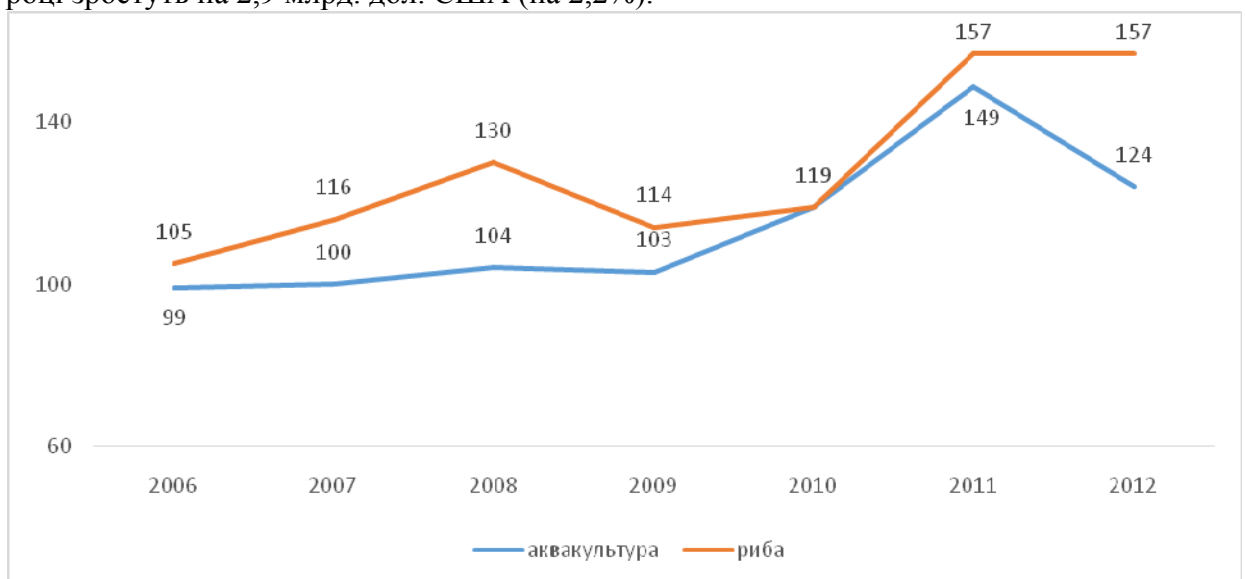
Дем'янчук В. В.,
кандидат с-г наук, експерт IPAP

За оцінками Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН загальні обсяги вилову риби та добування живих водних ресурсів в світі у 2013 році (рис. 1) становитимуть 160 млн. тонн. При цьому обсяги вилову риби прогноуються на рівні 90,1 млн. тонн, що на 500 тис. т. (на 0,5%) менше від минулого року. Обсяги добування інших водних живих ресурсів у 2013 р. прогноуються на рівні 69,9 млн. т. (на 3,6 млн. т. або на 5,4% більше, ніж у минулому році).

1. Вилов риби та добування живих водних ресурсів в світі у 2013 році (джерело - FAO).

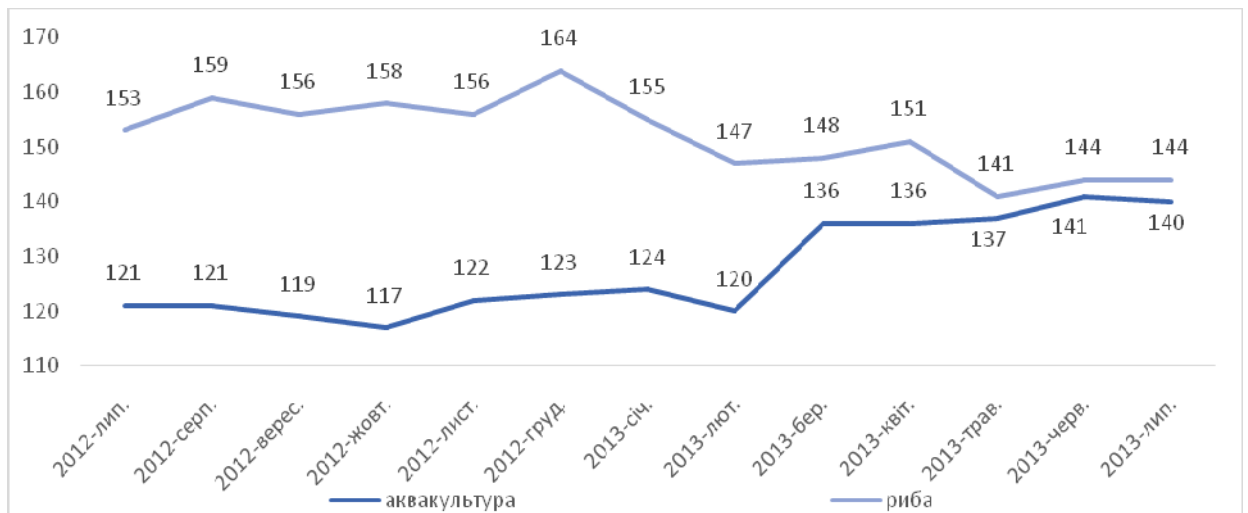
Загальні обсяги експорту (в еквіваленті живої маси) у 2013 р. становитимуть 57,8 млн. т., що практично на рівні 2011 – 2012 р.р. (відповідно 57,4 та 57,6 млн. т.). Разом з тим, вартісні оцінки сумарного експорту риби та інших водних живих ресурсів у поточному році зростуть на 2,9 млрд. дол. США (на 2,2%).

2. Динаміка індексу цін FAO на рибу та продукти аквакультури у 2006 – 2012 р. р. (джерело - FAO).

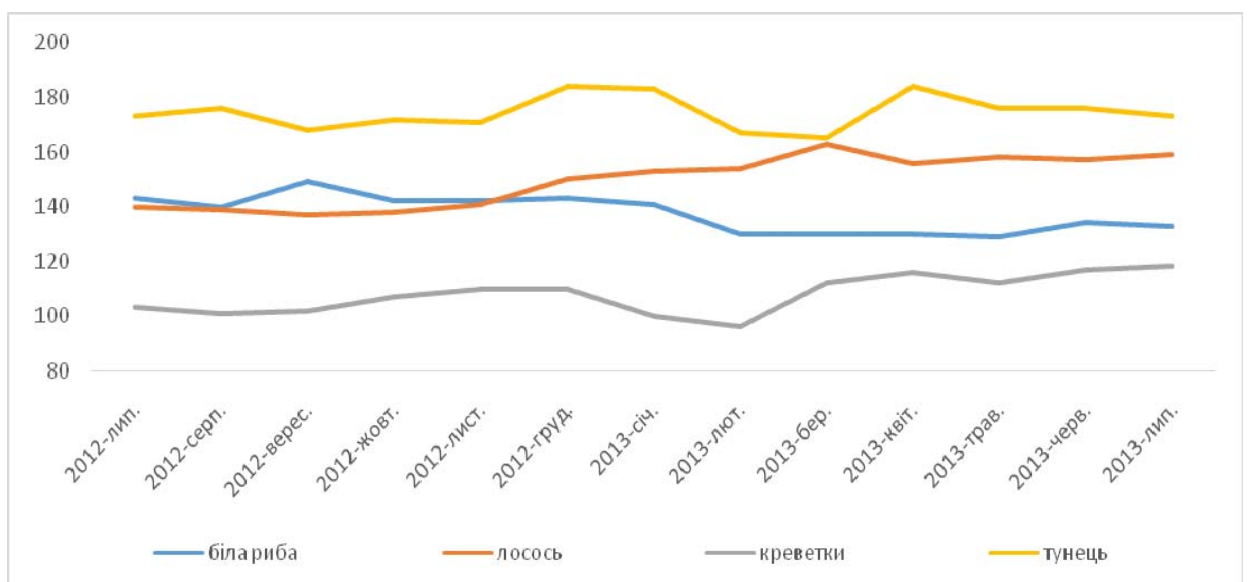
Про підвищення цін на світовому ринку риби та інших продуктів аквакультури свідчать дані щодо динаміки зміни відповідного індексу цін FAO (визначається на

основі номінальної вартості імпорту на умовах CIF на головних світових ринках: Японія, США та ЄС, базовий рівень: 2002-2004=100) , наведені на рис. 2. Слід відзначити, що зростання цін на рибу та продукти аквакультури на світовому ринку відбулося у 2011р., коли зростання індексу цін ФАО у порівнянні із попереднім роком становило 38 п. в частині риби та 40 п. щодо продуктів аквакультури. Надалі, у минулому році, спостерігається стабілізація цін на рибу та деяке падіння індексу на аквакультуру (на 25 п.).

3. Динаміка індексу цін ФАО на рибу та продукти аквакультури у 2012 – 2013 р. р. (джерело - ФАО).

В той же час, динаміка індексу ФАО протягом липня 2012 – липня 2013 р. р. (рис. 3) показує певне зниження цін на рибу з квітня поточного року, - відповідно на 7 п. та їх підвищення на продукти аквакультури (на 4 п.).

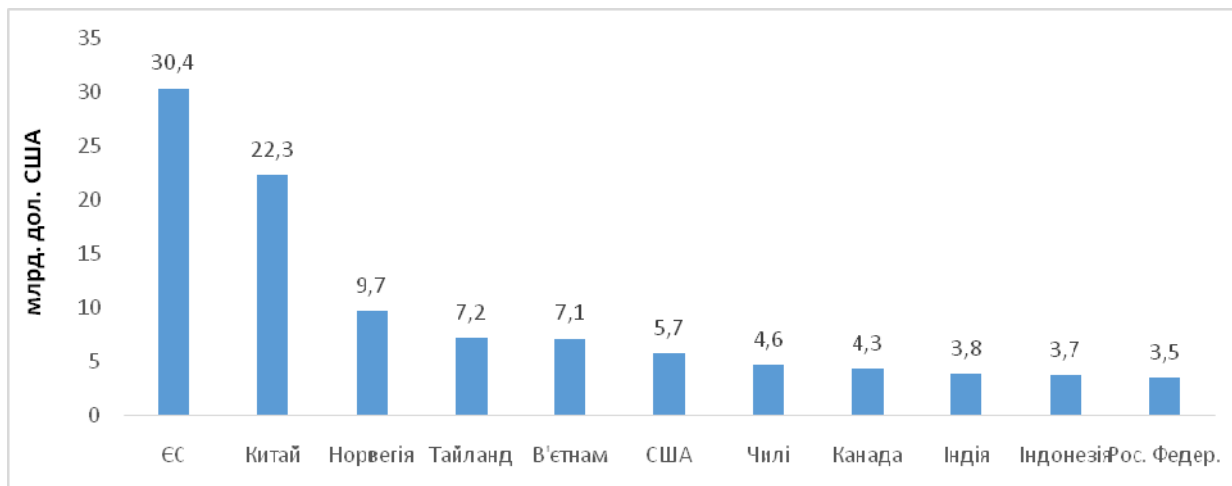

4. Індеси цін ФАО на окремі види риби та продукти аквакультури у 2012 – 2013 р. р. (джерело - ФАО).

Динаміка індексів ФАО на окремі види риби та продукти аквакультури (рис. 4) показує, що з початку поточного року спостерігалось певне зменшення цін на білу рибу (на 8 п.), на тунець (на 10 п.) та їх збільшення на креветки (на 18 п.) та лосось (на 6 п.).

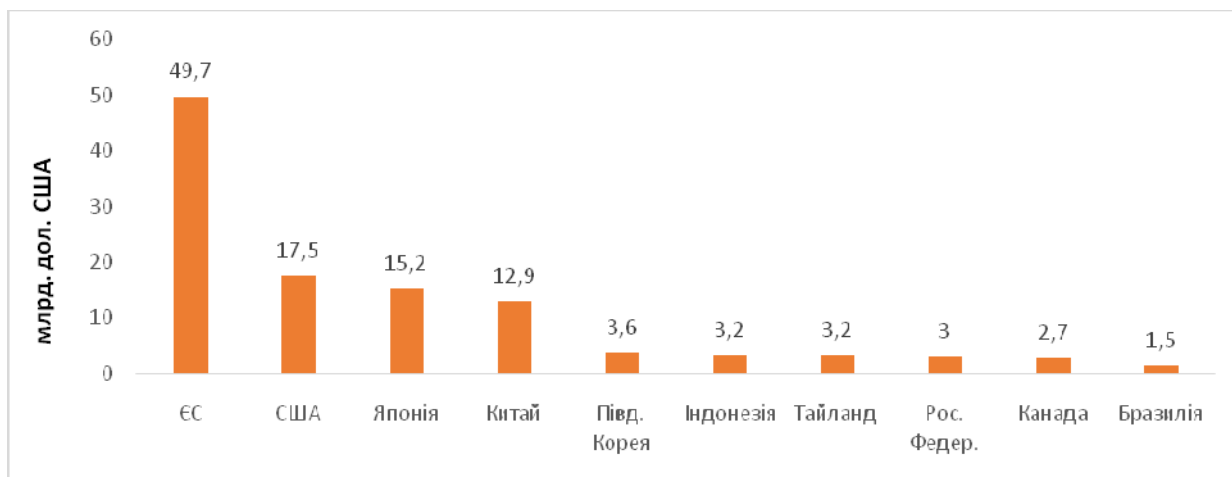
Протягом останніх років до TOP-10 провідних світових виробників продукції рибальства відносять наступні країни – Китай (16,4 – 16,8 млн. т.), Перу (у 2011 р. – до 8,2 млн. т.), Індонезія (5,4 – 5,7 млн. т.), ЄС (5 – 5,4 млн. т.), Індія (4,3 – 4,7 млн. т.),

Російська Федерація (4,1 – 4,3 млн. т.), США (4,4 – 5,2 млн. т.), Чилі (2,7 – 3,1 млн. т.), Норвегія (2,3 – 2,7 млн. т.), Філіппіни (2,4 – 2,6 млн. т.). TOP-5 за продуктами аквакультури - Китай (37 – 38,9 млн. т.), Індія (3,8 – 4,6 млн. т.), В'єтнам (2,7 – 2,8 млн. т.), Індонезія (2,3 – 2,7 млн. т.), ЄС (1,3 млн. т.), Тайланд (1 – 1,3 млн. т.), Чилі (0,7 – 1 млн. т.), Філіппіни (0,7 – 0,8 млн. т.), Японія (0,6 – 0,7 млн. т.), Бразилія (0,5 – 0,6 млн. т.).

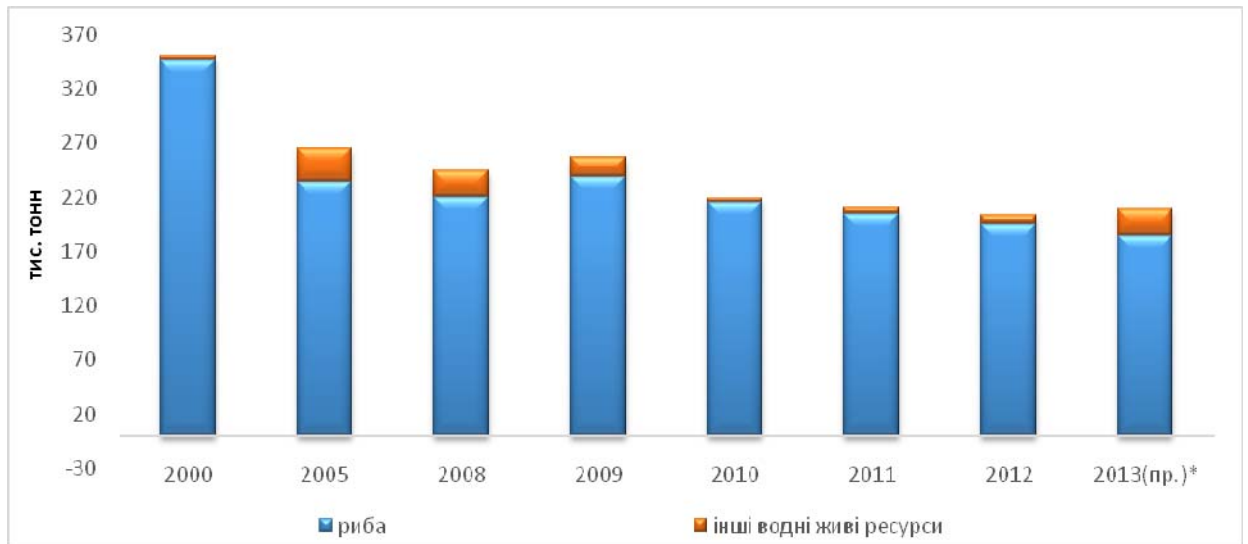
5. Провідні експортери продукції рибальства та аквакультури в світі у 2013 році (включаючи риб'ячий жир та борошно, джерело - FAO).

За оцінками FAO до провідних експортерів продукції рибальства та аквакультури (включаючи риб'ячий жир та борошно) за обсягами вартості поставок (рис. 5) віднесені ЄС, Китай, Норвегія, Тайланд, В'єтнам, США, Чилі, Канада, Індія, Індонезія, Російська Федерація, а до провідних її імпортерів – ЄС, США, Японія, Китай, Південна Корея, Індонезія, Тайланд, Російська Федерація, Канада, Бразилія (рис. 6).

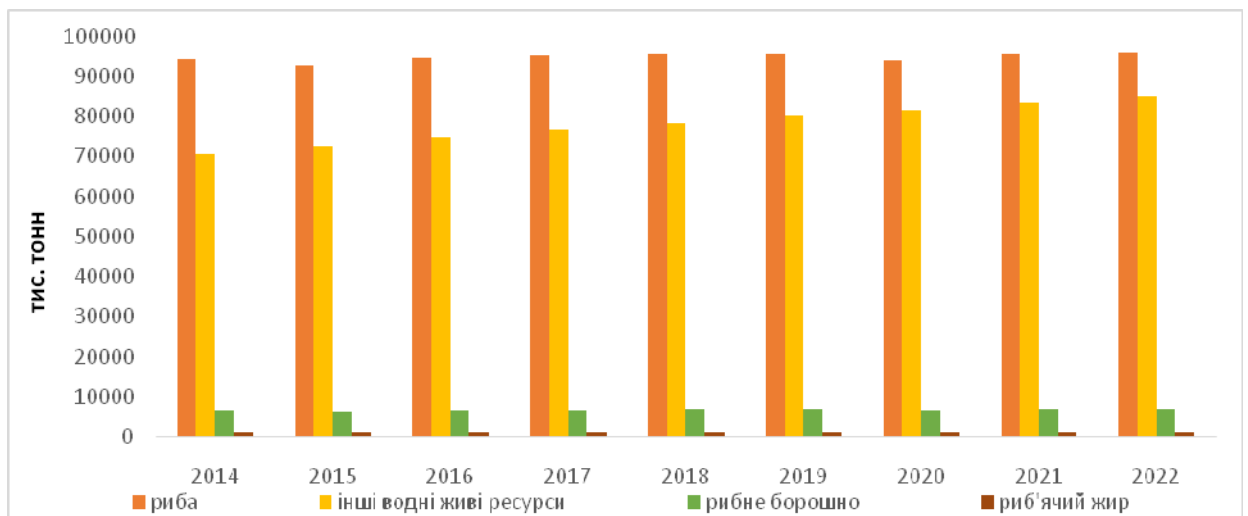
6. Провідні імпортери продукції рибальства та аквакультури в світі у 2013 році (включаючи риб'ячий жир та борошно, джерело - FAO).

Стосовно обсягів вилову риби та добування інших водних ресурсів в Україні (рис. 7) слід зазначити, що, протягом останніх років відбувається певний спад зазначених показників. За період 2000-2012 р. р. обсяги вилову риби зменшилися з 346,7 тис. т. до 195,5 тис. т. (в 1,8 рази). Слід відзначити достатньо суттєві коливання обсягів добування аквакультури – з 31,4 тис. т. у 2005 р. до 3,66 тис. т. у 2010 р. та до 8,44 тис. т. у 2012 р.

7. Вилов риби та добування живих водних ресурсів в Україні у 2000 – 2013 р. р. (джерело – Державна служба статистики України, *прогноз на 2013 р. – OECD-FAO).

Разом з тим, з огляду на сумарні показники вилову риби та добування аквакультури в Україні, протягом 2010 – 2013 р. р. відбуваються певна їх стабілізація, про що також свідчать прогнозні оцінки Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН та Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD-FAO Agricultural Outlook 2013 - 2022) щодо поточного року, згідно яких цей показник, порівняно із 2012 роком, зросте на 2,5%.

8. Прогноз обсягів вилову риби та добування живих водних ресурсів в світі у 2014 – 2022 р. р. (джерело - OECD-FAO Agricultural Outlook 2013-2022).

Слід зазначити, що, в цілому, прогнозні оцінки вилову риби та добування продуктів аквакультури в світі на 2014 – 2022 роки (рис. 8) свідчать про відносну стабільність цього сегменту світового ринку продовольства, адже протягом найближчих 9 років передбачається збільшення показника вилову риби на 1,7 млн. т. (на 1,8%), продуктів аквакультури – на 14,4 млн. т. (на 20,4%), виробництва рибного борошна – на 490,6 тис. т. (на 7,5%), а також не передбачається певних змін щодо обсягів виробництва риб'ячого жиру.

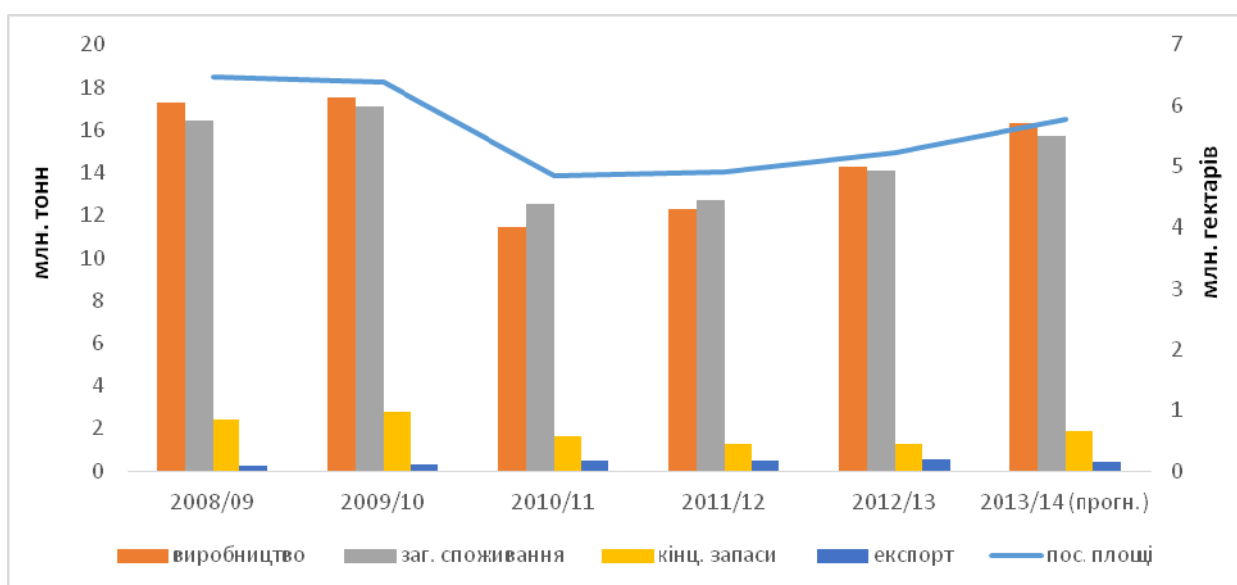
При підготовці інформації використані матеріали Державної служби статистики України (<http://ukrstat.gov.ua/>), ФАО (<http://www.fao.org/>), OECD-FAO Agricultural Outlook 2013-2022 (<http://www.oecd.org/site/oecd-faoagriculturaloutlook/>).

ВИРОБНИЦТВО ЖИТА В СВІТІ ТА УКРАЇНІ У 2013/14 МАРКЕТИНГОВОМУ РОЦІ

Ємельянова Ж.Л.,

канд. геогр. наук, експерт IPAP

Протягом останніх п'яти маркетингових років (2009/10-2013/14МР), порівняно з 2008/09 МР, в світі спостерігалось зменшення посівних площ під житом. За п'ятирічний маркетинговий період вони зменшились на 0,69 млн. га (на 10%) та в середньому склали 5,43 млн. га. В 2010/11 та 2011/12 МР світові посівні площі під житом зменшились до 4,9 млн. га. З 2012/13 маркетингового періоду спостерігається їх зростання – в 2012/13МР, порівняно з 2011/12МР, вони збільшились на 0,34 млн. га (на 7%), і в поточному періоді прогнозується також їх розширення. За прогнозом в 2013/14 МР вони складуть 5,78 млн. га, що на 0,55 млн. га (на 11%) більше, ніж в минулому маркетинговому періоді (рис. 1).

1. Виробництво жита в світі у 2008/09 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

Протягом останніх п'яти маркетингових років обсяги виробництва жита в світі зменшились у порівнянні з 2008/09 МР на 0,97 млн. тонн (на 5%). Найнижчі показники світового виробництва жита були в 2010/11 та 2011/12 маркетингових роках - 11,4 млн. тонн (порівняно з 2009/10 МР зменшення на 34%) та 12,2 млн. тонн відповідно. В останні два маркетингові роки світове виробництво жита зросло - в 2012/13 МР порівняно з 2011/12 МР воно збільшилось на 2,0 млн. тонн (на 17%). Прогнозується, що в поточному маркетинговому році обсяги його виробництва складуть 16,33 млн. тонн, що на 2,1 млн. тонн або на 15% більше, ніж в минулому періоді (рис. 1).

Прогнозується, що світові обсяги кінцевих запасів жита в 2013/14 МР складуть 1,86 млн. тонн, що на 0,57 млн. тонн (на 44%) більше, порівняно з минулорічним періодом.

В 2013/14 маркетинговому періоді на 1,66 млн. тонн зросте, порівняно з минулим періодом, і загальне споживання жита. За прогнозом в 2013/14 МР воно складе 15,7 млн. тонн. Найменший рівень споживання жита був в 2010/11 та 2011/12 маркетингових періодах – 12,5 млн. тонн (на 4,59 млн. тонн або на 26% менше ніж в 2009/2010 МР) та 12,67 млн. тонн відповідно.

Обсяги торгівлі житом з 2009/10 МР зростали. В 2012/13 маркетинговому році, порівняно з 2009/10 МР, вони збільшились в 2,1 рази та становили 0,56 млн. тонн.

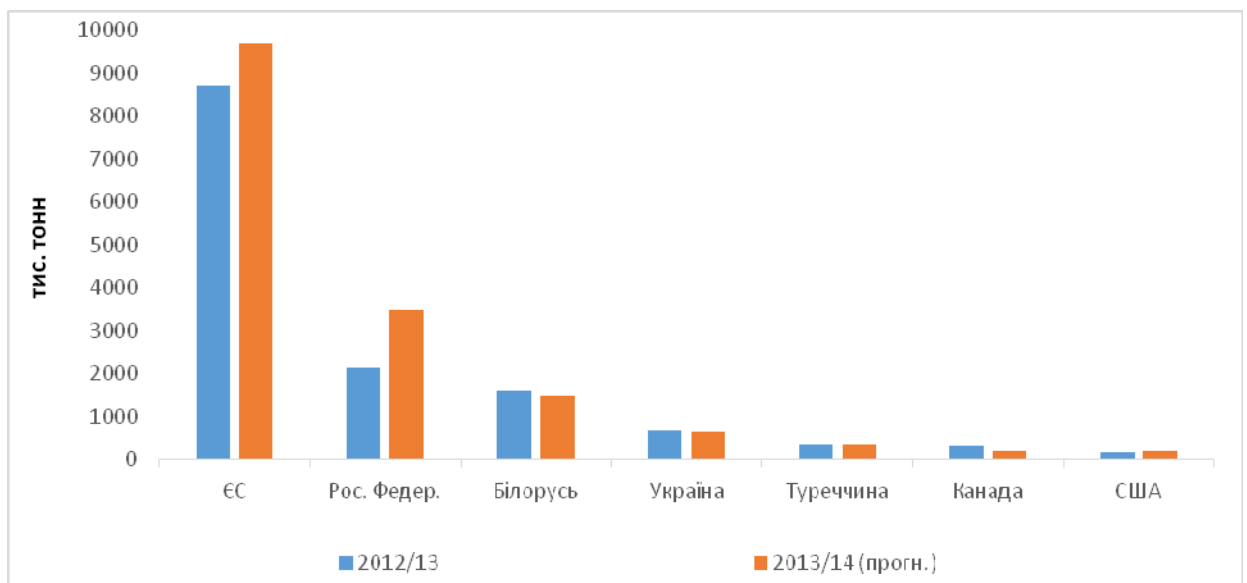
Прогнозується, що в 2013/14 МР вони складуть 0,446 млн. тонн, що на 0,12 млн. тонн (на 21%) менше, ніж в минулому періоді (рис. 1).

Лідером з виробництва жита серед інших країн-виробників є ЄС, який виробляє до 60% від світового його обсягу. Російська Федерація, Республіка Білорусь та Україна - до 35% світових обсягів (рис. 2).

Країни Європейського Союзу протягом останніх двох маркетингових років нарощують обсяги виробництва - в 2012/13 МР воно збільшилось на 1,8 млн. тонн (на 27%), порівняно з попереднім періодом, а в 2013/14 МР, порівняно з 2012/13 МР, - зросте на 1 млн. тонн (на 12%).

Російська Федерація збільшить виробництво жита в поточному маркетинговому періоді на 1,37 млн. тонн (на 65%), ніж у минулому маркетинговому році, а Республіка Білорусь, Україна та Канада зменшать виробництво відповідно на 0,1 млн. тонн (на 6%), на 0,26 млн. тонн (на 3%) та 0,137 млн. тонн (на 40%). В Туреччині в останні три маркетингові роки виробництво жита стабільне. Слід відмітити, що не дивлячись на те, що в Чилі в поточному маркетинговому році виробництво жита незначне, порівняно з його основними виробниками, але в три останні маркетингові періоди воно стабільне і, порівняно з 2009/10 та 2010/11 МР, суттєво зросло з 2 тис. тонн до 60 тис. тонн.

Прогнозується, що в 2013/14 МР виробництво жита в ЄС складе майже 9,7 млн. тонн (59,4% світового обсягу), Російській Федерації – 3,5 млн. тонн (21,4% світового обсягу), Республіці Білорусь – 1,5 млн. тонн (9,2% світового обсягу), Україні – 0,65 млн. тонн (4,0% світового обсягу), Туреччині – 0,35 млн. тонн (2,1% світового обсягу), Канаді – 0,2 млн. тонн (1,23% світового обсягу), США – 0,195 млн. тонн (1,2% світового обсягу).

2. Провідні виробники жита в світі у 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

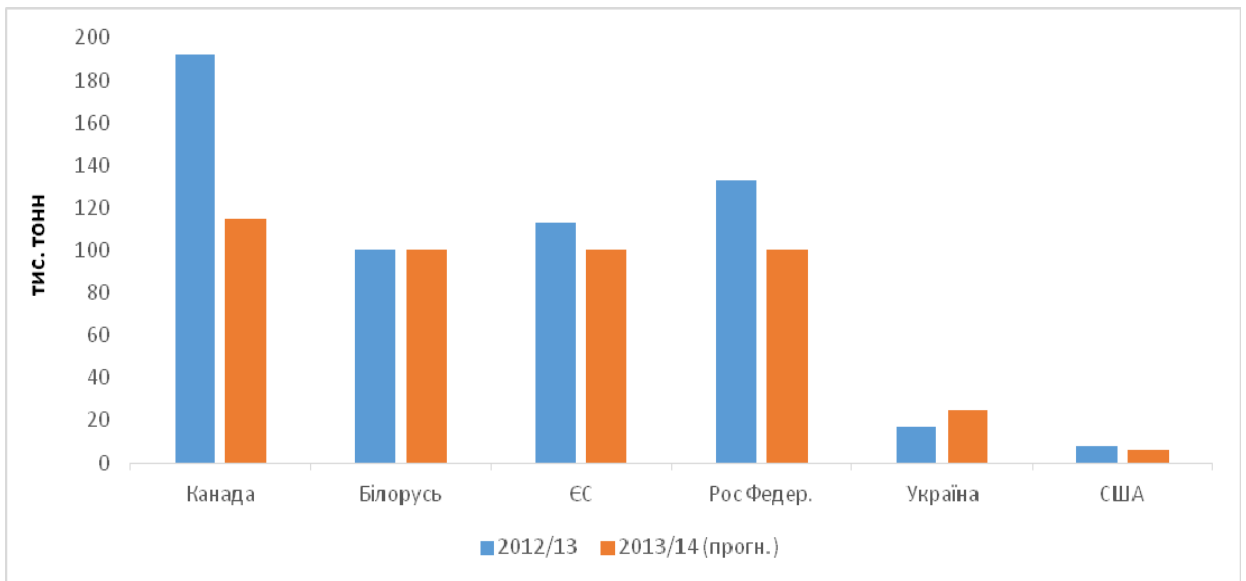
За прогнозом в поточному маркетинговому році загальне споживання жита порівняно з минулим періодом збільшиться в Японії (на 67%), Російській Федерації (на 60%), ЄС (на 6%), Україні (на 4%); зменшиться – в Канаді (на 19%) та Чилі (на 3%) та залишиться на рівні минулого маркетингового періоду – в Аргентині, Республіці Білорусь, Казахстані, Туреччині.

Прогнозується, що запаси на кінець 2013/14 маркетингового року, порівняно з минулим періодом, збільшаться - в ЄС (на 63% до 1,034 млн. тонн) та Російській Федерації (в 2,6 рази до 0,328 млн. тонн); зменшаться - в Канаді (на 32% до 0,031 млн. тонн) та Україні (на 15% до 0,141 млн. тонн); залишаться на рівні минулорічного періоду - в Республіці Білорусь (0,263 млн. тонн), Туреччині (0,033 млн. тонн) та Японії (0,01 млн. тонн).

Очікується, що провідними країнами-експортерами жита у 2013/14 МР будуть Канада, Республіка Білорусь, ЄС та Російська Федерація, які експортуватимуть 93% від світового експорту. Біля 7% від світового експорту забезпечують Україна та США (рис. 3).

Прогнозується, що в 2013/14 маркетинговому періоді Канада експортує 115 тис. тонн (25,8% світового експорту), Республіка Білорусь, ЄС та Російська Федерація - по 100 тис. тонн (по 22,4% світового експорту), Україна – 25 тис. тонн (5,6% світового експорту) і США – 6 тис. тонн (1,3% світового експорту).

Слід відмітити, що в поточному маркетинговому році три провідні країни-експортери, такі як Канада, ЄС та Російська Федерація, порівняно з минулим періодом, зменшать обсяги експорту на 40%, на 11% та на 24% відповідно. Також на 25% зменшить обсяг експорту США. Україна, навпаки, збільшить обсяги експорту на 47%.

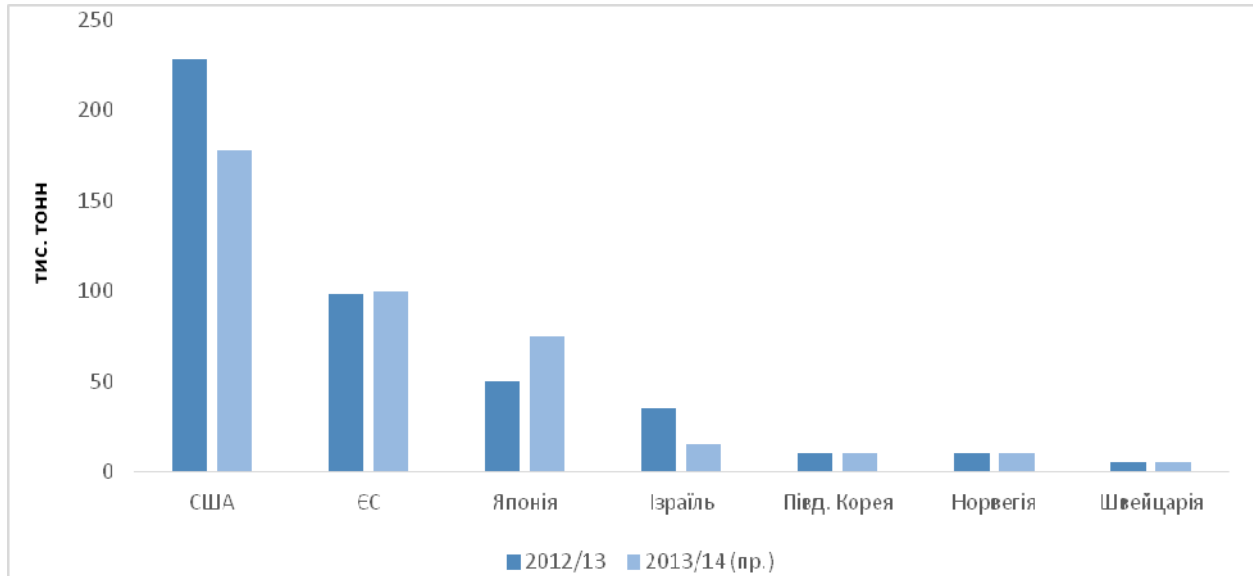

3. Провідні експортери жита в світі у 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

Найбільші обсяги жита у 2013/14 МР імпортують США, ЄС та Японія - біля 80% від світового імпорту (рис. 4).

В 2013/2014 маркетинговому році США імпортують біля 180 тис. тонн (біля 40% світового імпорту), ЄС – 100 тис. тонн (22,4%), Японія – 75 тис. тонн (16,8%), Ізраїль – 15 тис. тонн (3,4%), Південна Корея та Норвегія – по 10 тис. тонн (по 2,2%), Швейцарія – 5 тис. тонн (1,1%).

В поточному маркетинговому році, порівняно з минулим маркетинговим періодом, США зменшать обсяги імпорту на 22%, Ізраїль – на 57%. Японія - збільшить обсяги імпорту на 50%.

4. Провідні імпортери жита в світі у 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

Україна. Протягом останніх десяти маркетингових років (2004/05-2013/14) посівні площі під жито скоротилися майже в 2,4 рази. Значне скорочення посівних площ відбулося в 2006/07 МР – на 40%, порівняно з 2005/06 МР, і, починаючи з 2010/11 МР, протягом останніх чотирьох років вони складають до 300 тис. га. В 2013/14 МР посівна площа під житом становила 300 тис га, що на 2 тис. га (на 1%) більше, ніж в минулорічному періоді (рис. 5).

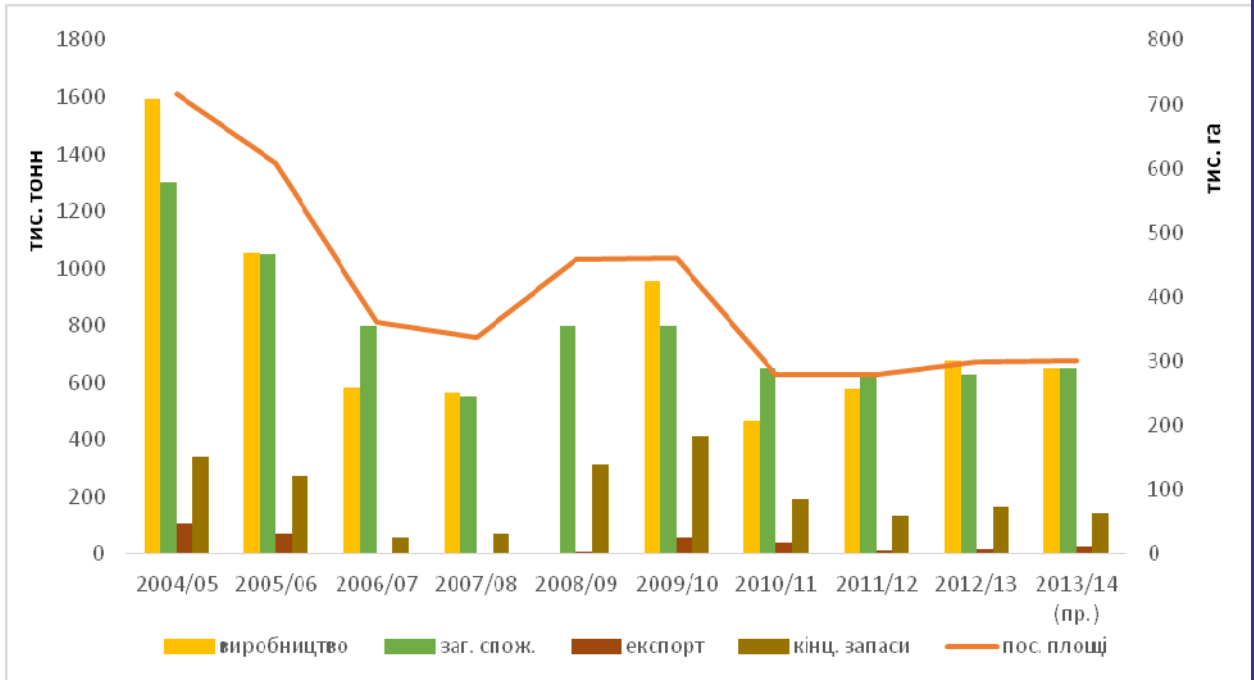
Відповідно скороченню посівних площ, відбулось і їх зменшення в загальній структурі посівних площ. Якщо в 2004/05 МР в структурі посівних площ жито складало 2,68%, то в 2006/07 МР – вже 1,39%, а у 2010/11- 2012/13 МР – в межах 1,01-1,08%. В 2013/14 маркетинговому році жито займало 1,07% від всіх посівних площ.

В структурі посівних площ під зерновими та зернобобовими в 2004/05 МР жито займало 4,64%, в 2006/07 МР – 2,48%, в 2010/11- 2012/13 МР – в межах 1,78-1,93%, в 2013/14 маркетинговому році - 1,85%.

Обсяги виробництва жита за останні десять років зменшились майже в 2,5 рази. Якщо в 2004/05 МР воно становило 1,6 млн. тонн, то в 2006/07 МР – 0,584 млн. тонн (в 2,7 рази менше, ніж в 2004/05 МР). В 2010/11 – 2012/13 МР воно склало 0,464 - 0,676 млн. тонн. Прогнозується, що в 2013/14 МР виробництво жита складе 0,65 млн. тонн (на 26 тис. тонн або на 3% менше, ніж в минулорічному періоді), що забезпечить Україні 4 місце серед країн-провідних світових виробників жита (рис. 5).

В структурі виробництва зернових та зернобобових сільськогосподарських культур обсяги виробництва жита в 2004/05 МР склали 3,81%, в 2006/07 МР – 1,71%, в 2010/11- 2012/13 МР – в межах 1,02-1,47%. За прогнозними оцінками в 2013/14 маркетинговому році в структурі виробництва зернових та зернобобових сільськогосподарських культур обсяги виробництва жита можуть становити не більше 1,14%.

Загальне споживання жита в Україні за десять останніх років зменшилось в 2 рази і в останні чотири маркетингові роки (2010/11-2013/14 МР) не перевищує 650 тис. тонн. За прогнозом в поточному маркетинговому році воно складе 650 тис. тонн, що на 25 тис. тонн (на 4%) більше, ніж в попередньому маркетинговому періоді.

5. Виробництво жита в Україні у 2004/05 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

Запаси жита на кінець 2013/14 МР складуть 141 тис. тонн, що на 25 тис. тонн (на 15%) менше, ніж в минулому маркетинговому році.

Протягом останніх десяти років найбільший обсяг експорту жита був в 2004/05 маркетинговому році – 104 тис. тонн, найменший – в 2006/07 МР (2 тис. тонн), а в 2007/08 МР він був відсутній. В останні п'ять маркетингових періодах (2009/10-2013/14 МР) найбільший обсяг експорту був в 2009/10 МР (56 тис. тонн), найменший - у 2011/12 МР (11 тис. тонн).

За прогнозом в поточному маркетинговому періоді (рис. 5) Україна експортує 25 тис. тонн жита (на 8 тис. тонн або на 47% більше, ніж у минулорічному маркетинговому періоді). Цей обсяг експорту забезпечить Україні 5 місце серед провідних країн-експортерів жита.

При підготовці публікації використані матеріали Державної служби статистики України (www.ukrstat.gov.ua) та Департаменту сільського господарства США (www.fas.usda.gov).

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ (СІЧЕНЬ – ЖОВТЕНЬ 2013 РОКУ)

Ємельянова Ж. Л.,
канд. геогр. наук, експерт ІРАР

За даними Державної служби статистики України:

❖ **Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва** у січні-жовтні 2013р., порівняно з аналогічним періодом 2012р., становив 109,9%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 115,2%, у господарствах населення – 105,1%.

❖ **Рослинництво.** За січень-жовтень п. р. індекс обсягу виробництва продукції рослинництва, порівняно з відповідним періодом 2012р., становив 112,4%, у т.ч. в аграрних підприємствах – 117,7%, у господарствах населення – 106,8%.

❖ **Тваринництво.** У січні-жовтні п. р. індекс обсягу виробництва продукції тваринництва, порівняно з відповідним періодом 2012р., становив 104,5%, у т.ч. в аграрних підприємствах – 108,3%, господарствах населення – 101,9%.

❖ **Поголів'я великої рогатої худоби** в усіх категоріях господарств в порівнянні з аналогічним періодом минулого року збільшилося на 2,4%, в т.ч. в сільськогосподарських підприємствах зменшилось на 3,5%, в господарствах населення збільшилось – на 5,0 %. Зокрема:

- **Поголів'я корів** – зменшилося на 0,7%, в т.ч. в сільськогосподарських підприємствах - на 2,0%, в господарствах населення – на 0,3%.

- **Поголів'я свиней в усіх категоріях господарств збільшилося на 3,7%**, в т.ч. у сільгоспідприємствах - на 9,1%, в господарствах населення зменшилось – на 0,7%.

- **Поголів'я овець та кіз в усіх категоріях господарств збільшилося – на 6,6%**, в т.ч. у сільгоспідприємствах зменшилося на 4,4%, в господарствах населення – збільшилося на 8,5%.

- **Поголів'я птиці** – збільшилося на 5,4%, в т.ч. у сільгоспідприємствах – на 8,3%, в господарствах населення – на 2,5%.

- На початок листопада п.р. населенням утримувалось 71,1% загальної чисельності великої рогатої худоби, у т. ч. корів – 77,9%, свиней – 52,8%, овець і кіз – 86,8%, птиці всіх видів – 47,5%.

- **У сільськогосподарських підприємствах** (крім малих) у січні-жовтні поточного року, порівняно з відповідним періодом 2012р., обсяг вирощування худоби та птиці збільшено на 12,0%, у т.ч. свиней – на 15,2%, птиці – на 12,9%, а вирощування великої рогатої худоби скоротилося на 1,3%.

- **Відношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до їхньої реалізації на забій становило 106,0%** (торік – 107,6%).

- **Виробництво основних видів продукції тваринництва**, зокрема реалізація худоби та птиці на забій (у живій вазі) в усіх категоріях господарств збільшилось на 8,6% (в сільськогосподарських підприємствах збільшилось на 13,5%, в господарствах населення – на 1,8%), молока - в усіх категоріях господарств збільшилось на 0,9% (в сільськогосподарських підприємствах – на 1,2% в господарствах населення – на 0,8%), яєць - в усіх категоріях господарств збільшилось на 2,4% (в сільськогосподарських підприємствах – на 2,1%, в господарствах населення – на 2,8%).

- **Частка виробництва населенням м'яса** становила 39,1%, молока – 78,0%, яєць – 39,6%.

- ❖ **Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції** за січень-жовтень 2013 р., порівняно з відповідним періодом

2012р., збільшився на 2,1%, у т.ч. продукції рослинництва - на 0,3%, а продукції тваринництва - на 6,5%.

➤ Обсяг реалізації зернових культур зменшився на 1,4%, зокрема зменшилися обсяги реалізації ячменю – на 3,4%, кукурудзи – на 5,4%, насіння соняшнику – на 6,8%, сої – на 5,2%, жита – на 0,04%, цукрових буряків – на 52,4%; збільшилися обсяги реалізації пшениці – на 3,6%, ріпаку – на 69,4%.

➤ Обсяги реалізації худоби та птиці (у живій вазі) збільшилися на 9,4%. Зросли обсяги реалізації великої рогатої худоби – на 11,3%, свиней – на 13,0%, птиці – на 7,4%, а також молока – на 0,6%, яєць – на 2,2%.

❖ Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами за всіма напрямками реалізації за січень–жовтень 2013р., порівняно з відповідним періодом 2012р., знизилися на 1,2%, у т.ч. продукції рослинництва – на 3,3%, тваринництва – зросли на 0,7%. У жовтні, порівняно з вереснем п.р., середні ціни реалізації сільськогосподарської продукції зросли на 0,4%, у т.ч. продукції тваринництва – на 1,8%, рослинництва – знизилися на 0,4%.

❖ **Надходження цукрових буряків на переробні підприємства.** Станом на 1 листопада п. р. на переробні підприємства від усіх категорій господарств загалом надійшло 5584,7 тис. т. цукрових буряків (майже вдвічі менше, ніж на 1 листопада 2012р.), у т.ч. було закуплено 1970,6 тис. т. (35% всіх надходжень), надійшло на давальницьких засадах – 1705,4 тис. т. (31%), надійшло на переробку власно вироблених цукровими заводами цукрових буряків – 1908,7 тис. т. (34%).

❖ **Наявність зерна та насіння соняшнику.** На 1 листопада 2013р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 23,3 млн. т. зерна (на 10% більше проти 1 листопада 2012р.), у т.ч. 9,7 млн. т. пшениці, 2,4 млн. т. ячменю, 9,6 млн. кукурудзи, 0,4 млн. т. жита. Безпосередньо у сільськогосподарських підприємствах зберігалось 13,2 млн. т. зерна (на 20% більше), у т.ч. 5,6 млн. т. пшениці, 1,7 млн. т. ячменю, 4,7 млн. т. кукурудзи, 0,2 млн. т. жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 10,1 млн. т. зерна (на 1,5% менше), у т.ч. зернозберігаючі – 7,6 млн. т. (на 2% менше).

Запаси насіння соняшнику становили 7,1 млн. т. (на 33% більше, ніж на 1 листопада 2012р.), із них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 3,6 млн. т. (на 37% більше), підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання, – 3,5 млн. т. (на 30% більше, ніж торік).

❖ Станом на 1 листопада п. р. під урожай 2014 р. озимі на зерно та зелений корм, включаючи ріпак, у господарствах усіх категорій посіяно на площі 8,44 млн. га (на 5,8% менше, ніж торік.), у т. ч. зернові на зерно – на 7,44 млн. га (на 5,7% менше), ріпак озимий на зерно – на 0,95 млн. га (на 7,0% менше).

❖ **Зовнішня торгівля аграрною продукцією** (групи 01 – 24 УКТЗЕД)

❖ **За 9 місяців 2013 р. було експортовано** аграрної продукції на суму **11,32 млрд. дол. США**. При цьому **імпортовано** продукції, що відноситься до цих товарних груп, на суму **5,73 млрд. дол. США**. Зокрема:

➤ Експорт живих тварин та продуктів тваринного походження склав 761,69 млн. дол. США (111,5% порівняно з січнем-вереснем 2012р.), імпорт – 1,28 млрд. дол. США (106,2% порівняно з січнем-вереснем 2012р.). В тому числі:

експорт живих тварин становив 6,1 млн. дол. США (108,4% порівняно з січнем-вереснем 2012р.); м'яса та їстівних продуктів – 245,886 млн. дол. США (115,0% порівняно з січнем-вереснем 2012р.); молока та молочних продуктів, яєць птиці, натурального меду – 489,686 млн. дол. США (110,4% порівняно з січнем-вереснем 2012р.); риби і ракоподібних – 13,47 млн. дол. США (87,3% порівняно з січнем-вереснем 2012р.);

імпорт живих тварин становив 81,65 млн. дол. США (114,% порівняно з січнем-вереснем 2012р.); м'яса та їстівних продуктів – 442,3 млн. дол. США (80,1% порівняно

з січнем-вереснем 2012р.); молока та молочних продуктів, яєць птиці, натурального меду – 174,13 млн. дол. США (135,6% порівняно з січнем-вереснем 2012р.); риби і ракоподібних – 567,81 млн. дол. США (127,8% порівняно з січнем-вереснем 2012р.).

➤ Експорт продуктів рослинного походження склав 4,64 млрд. дол. США (91,3% порівняно з січнем-серпнем 2012р.), імпорт – 1,8 млрд. дол. США (111,5% порівняно з січнем-вереснем 2012р.). В тому числі:

експорт зернових культур становив 5,5 млрд. дол. США (91,4%, порівняно з січнем-вереснем 2012р.); насіння і продуктів олійних рослин – 1,3 млн. дол. США (111,5%, порівняно з січнем-вереснем 2012р.); продукції борошно-мельно-круп'яної промисловості – 102,33 млн. дол. США (145,9% порівняно з січнем-вереснем 2012р.); овочів – 90,09 млн. дол. США (89,7% порівняно з січнем-вереснем 2012р.);

імпорт зернових культур становив 1,9 млрд. дол. США (110,7%, порівняно з січнем-вереснем 2012р.); насіння і продуктів олійних рослин – 332,53 млн. дол. США (110,8 %, порівняно з січнем-вереснем 2012р.); продукції борошно-мельно-круп'яної промисловості – 16,46 млн. дол. США (75,1%, порівняно з січнем-вереснем 2012р.); овочів – 141,49 млн. дол. США (124,2%, порівняно з січнем-вереснем 2012р.).

➤ Експорт жирів та олії тваринного або рослинного походження склав 2,5 млрд. дол. США (83,0%, порівняно з січнем-вереснем 2012р.), імпорт – 304,78 млн. дол. США (109,1%, порівняно з січнем-вереснем 2012р.).

➤ Експорт готових харчових продуктів склав 2,54 млрд. дол. США (106,1%, порівняно з січнем-вереснем 2012р.), імпорт – 2,21 млрд. дол. США (107,2%, порівняно з січнем-вереснем 2012р.).

❖ В товарній структурі експорту продукти рослинного походження від загального обсягу експорту становили 11,9% (зменшення на 8,6%), жири та олії тваринного або рослинного походження – 5,4% (зменшення на 17,0%), готові харчові продукти – 5,5% (збільшення на 6,1%), живі тварини та продукти тваринного походження – 1,6% (збільшення на 11,5%).

❖ У загальному обсязі експорту товарів у порівнянні з відповідним періодом попереднього року зменшилась зернових культур – з 8,9% до 8,4%, жирів та олій тваринного або рослинного походження – з 5,9% до 5,4%.

❖ У звітному періоді збільшився експорт окремих товарів: м'яса та їстівних субпродуктів свійської птиці у 2,1 рази (Російська Федерація, Казахстан, Ірак), сигарет, цигарок з вмістом тютюну – на 9,7% (Грузія, Азербайджан, Молдова, Республіка), лісоматеріалів необроблених – на 8,9% (Китай, Туреччина, Румунія), хлібобулочних, борошняних кондитерських виробів – на 6,8% (Російська Федерація, Казахстан, Азербайджан), лісоматеріалів оброблених – на 3,5% (Туреччина, Італія, Угорщина), сирів – на 1,5% (Російська Федерація, Казахстан, Молдова, Республіка).

❖ За видами економічної діяльності найбільші експортні поставки здійснювали підприємства, основним видом діяльності яких є виробництво харчових продуктів, напоїв – 5,3% (збільшення на 9,6%) та сільського господарства, мисливства та пов'язаних з ними послуг – 3% (зменшення на 6,3%).

❖ Імпорт продуктів рослинного походження склав 3,4% (збільшення на 10,7%), готових харчових продуктів – 4,0% (збільшення на 7,2%), живих тварин та продуктів тваринного походження – 2,3% (збільшення на 6,2%), жирів та олій тваринного або рослинного походження – 0,5% (збільшення на 9,1%) від загальної вартості імпорту.

❖ У звітному періоді спостерігалось збільшення імпорту окремих товарів: риби свіжої, охолодженої або мороженої – на 25,4% (Норвегія, Ісландія, США), кукурудзи – на 21,6% (Франція, Румунія, Угорщина), насіння соняшнику – на 21,4% (США, Туреччина, Франція), добрив мінеральних або хімічних, азотних – на 13,1% (Російська Федерація, Польща, Норвегія), машин сільськогосподарських, садових або лісогосподарських для підготовки або оброблення ґрунту – на 4,6% (США, Німеччина, Франція), добрив складних – на 2,5% (Російська Федерація, Білорусь, Фінляндія).